

PHONG-HÓA

16 trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU 7

TÒA SOẠN: N° 25 BOULEVARD HENRI D'ORLÈANS
TRỤ SỞ: 1 N° 1 BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MAI

DIRECTEUR
NGUYỄN TƯỜNG-TAM

GIÁ BÁO ĐỒNG ĐƯƠNG NGOẠI QUỐC
1 năm 3000 6000
6 tháng 1,60 2,00
3 tháng 0,90 1,20
ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHẠM-HỒU-SINH

DEPUTÉ LÉGAL
DU SUD-CHINA
N° 1806

Sợ mới...

Người annam mình thường có tinh sợ mới. Cái tinh sợ mới, cái tinh rụt rè ấy đến Đông, Tây gặp nhau mới thành ra rõ rệt.

Ngày trước cứ theo khuôn sáo cũ mà đi, nước ta thay đổi dần dần, dà dà, một cách chậm chạp vô cùng. Trong xã hội ta, không có gì là thay đổi lớn lao, đột ngột, làm tri dân nước Nam đã quen đi như vậy, nên thấy cái gì lạ, cái gì mới hẳn, đều biết ngay là có ích mười mươi cũng rụt rè chưa quyết theo.

nhiều cái họ theo mà ta nhất nhất không theo.

Những nước nhiệm văn-hóa Á-Đông vẫn mạnh bạo liền mà ta vẫn từ từ bước một.

Nhưng chỉ khác là bây giờ ta không thể đem một nước nào ra mà chống chế cho ta được nữa. Cái tinh sợ mới bây giờ mới thật là rõ rệt.

Ta có cái tinh đó vì cái thói quen tiếm nhiệm hơn nghìn năm, vì cái tinh lười vì thiếu trí xét đoán, và nhất là không biết quả quyết, làm cái gì cũng e lời bình phẩm của những người quanh mình

Nói ngay đến việc cho con gái đi học trước còn hỏi có nên cho con gái đi học quốc-ngữ. Nào kêu con gái hư thân, biết chữ chỉ để viết thư cho giai; mà nào

đã xa đâu, mới độ mười năm nay. Đến bây giờ, cho là thường, cho là phải, mới biết trước mình như thế.

Tuy vậy mà đối với những việc mới sắp đến, ta cũng vẫn một quan niệm như cũ. Nghĩa là theo được cái mới đấy, nhưng chưa hẳn có cái óc mới, muốn liền.

Như độ đàn ông ai cũng cắt ngắn tóc, một vài ông nhẹ nhàng gọi thợ cắt tóc đến, cũng cắt phẳng đi nhưng lại đội khăn lên để không ai biết là mình tóc ngắn.

Những ông ấy thấy ai cũng bảo nên gọt cái bụi tóc vào Bắc-cử, nên cũng a-dua bỏ đi, theo mới đấy, nhưng không có óc mới.

Không kể một vài ông, như ông Nguyễn Văn-Tổ làm ở Bắc-cử, đến giờ vẫn khư

khư giữ lấy cái bụi tóc qui hóa trên đầu, không nở rời, nhưng ông ấy thật không a-dua mà có cái óc cổ thối, la hạng người không phải rụt rè theo mới nhưng là nhất định không theo mới.

Những ông ấy háng hái giữ lấy cũ thế nào, thì bọn mới phải háng hái theo mới như vậy.

Vậy trong việc theo mới, ta cốt có trí xét đoán và trí quả quyết.

Việc nào ta đã xét là hay, thì ta quyết theo, chứ vì là mới, chứ vì bình phẩm của người khác mà rụt rè, e sợ. Vì nếu vậy, ta lại sẽ mắc vào cái tội kẻ trên đây, nghĩa là theo được mới, nhưng vẫn có tinh sợ mới.

Cũng tiến được đấy, nhưng mà tiến chậm.

TỪ LINH

Muốn chống chế cái tinh rụt rè đó, ta thường đưa vào người Tàu, có hay đâu nhiều cái họ bỏ mà ta khư khư vẫn giữ.

MÁY CUỘC THI LẠ...

Chủ-nhật trước, hội Vận-dộng (Điện-kinh) đã bắt đầu khai mạc. (Tin các báo)

Chạy bằng tay

chạy bịt mắt

Nhảy sào

nhảy sào

Trẻ... gái...

Muốn tìm hai tiếng để nói rõ cái tính cách của anh em Cao-dăng thì tốt tưởng không gì hơn hai tiếng trẻ... già. Vì anh em Cao-dăng chúng tôi cũng như anh em thiếu niên ở ngoài và cũng như anh em thiếu-niên chung cả nước nhà. không trẻ hẳn mà cũng không già, mà chính ra gồm hết cả hai tính đó.

Trẻ... già...

Thì bây giờ giờ đi, tôi mới được anh em kính trọng một chút, và không khinh là trẻ con nữa. Tôi nghiệm ra rằng, đi đến đâu mà mình cũng giữ gìn, ăn nói cho có khuôn phép, đứng ngồi cho tề chỉnh, thì được thiên-hạ khen là người nhơn ngay. Nhưng đây thực là một cái khổ tâm cho tôi, vì tính tôi xưa nay vẫn thế, hay vui vẻ cười đùa luôn luôn, bây giờ phải nên những cái vui ấy để tỏ ra một người nghiêm trang, và nhất là nét mặt nếu được có vẻ buồn một chút, thì lại càng ra rắng người nhơn lắm.

Anh em sinh viên Cao-dăng chúng tôi thật lạ, không trẻ hẳn mà cũng chẳng già hẳn, hay nói cho đúng thì có được cả những tính cách quý hóa của hai tuổi ấy.

Có nhiều người lấy làm lạ rằng anh em Cao-dăng sao không tập thể thao, và cả trường không có một hội thể thao nào, dù đá bóng, hay đánh vợt cũng vậy. Khác hẳn với mọi trường các nước, là những trường chỉ có nổi danh ở hoàn-cầu vì thể dục học sinh ta chỉ có trú trọng về « tinh thần » mà thôi.

Đối với chúng tôi, thì một cái thân thể yếu hay khỏe có làm gì. Còn phải để thì giờ mà bàn đến những lẽ cao nghĩa cả ở đời chứ?

Y nả muốn khảo cứu những lẽ cao nghĩa cả ấy một cách rành rọt và tường tận, nên chúng tôi nghĩ ra hai cách: một cách là cứ chú mũi

MỘT NĂM Ở CAO ĐẲNG

(Tiếp theo và hết)

Bài của Việt-sinh

trên sách mà học, học cho thật thuộc còn ngoài ra không cần biết đến những việc gì khác nữa. Còn một cách có vẻ thiết thực và linh diệu hơn, là đến khảo cứu ngay ở các bạn gái, các cô thiếu nữ nhiều khi làm cho chúng tôi có nhiều ý kiến lạ.

Các cô ý hẳn cũng nghĩ như thế, nên mới có nhờ thề vàng ngọc « phi Cao đẳng bất thành phu phụ » nhờ thề đã làm cho chúng tôi hơi đa biết mấy, nhưng nghĩ cũng phải, không có gì là quái đáng. Vì những người

sách giấy, lúc các ông giáo hỏi cứ việc đứng lên khoanh tay mà đọc ra như nước chảy, không có vấp-vấp chỗ nào. Tôi không có cái tài ấy, nên những kỳ thi thường ở số dưới, thành 'hử lại thêm một cơ chán nữa.

Thời cái hy-vọng làm ông Tham, đành chịu lỡ. Rồi đã tiếc, anh em cũng tiếc hộ cho tôi. Mẹ tôi lại tiếc nữa, thỉ ngắn thân dài, phàn nàn rằng có lẽ tại nhà không có đất.

Bao nhiêu cái tiếc, lại thêm một cái tin buồn nữa, làm cho tôi ngày ngày

CÔ TÔ

tài giỏi trong nước không ở Cao-Đông-dương còn ở đâu nữa...

[Bỏ trường]

Tháng tư, năm... tôi bắt đầu có ý muốn bỏ trường. Cái học ở trường Canh-nông nặng nề khó nhọc quá, hần học trò như tôi không chịu nổi. Thêm một nỗi, trí nhớ của tôi vốn kém, không có thể như anh em khác, học thuộc lòng được hết cả một quyển

cả người, đến hơn một tháng chưa khỏi. Có gì đâu, sau khi nghe tin tôi bỏ học, bà mẹ vợ quý hóa sai người nhà đem trả lại trâu cau, lấy cớ rằng con bà đã nhơn tuổi, không thể đợi được lâu nữa, nên bà sắp sửa gả cho một ông ở trường luật. Tôi biết vậy, cũng cứ lặng yên mà ngậm ngùi, lắm khi nghĩ đến cô kia (bà tham nay mai đây!) nghĩ đến câu « phi cao-đẳng bất thành phu phụ » không khỏi

thương cho mình sầu số.

Đến ngày, lại cái áo sa hoa. cái nón dứa Huế, từ anh em bạn học bước ra trường, cũng đi dưới cái công sất oai nghiêm này, sao bây giờ cái cảm giác của mình lại khác trước.

Đủ ba năm nay, ba năm nay ở ngoài lao khổ, hết làm việc này lại làm việc khác mà cũng vẫn chưa ăn thua gì. Thật cái khổ khổ, cái khổ nhọc của sự kiếm ăn, nhiều khi nghĩ lại cái buổi còn học cây ở Cao-dăng mà tiếc. Trách mình sao chẳng học hai năm hơn, mà ra làm ông Tham có sướng hơn không?

Nghe tin anh em bạn học cũ bây giờ đã ra đi làm cả. Lương nhiều, việc nhàn, lại sắp sửa có vợ đẹp nữa đây! Biết vậy tôi cũng mừng cho anh em được hơn mình.

Hôm nọ gặp anh Tri, anh ấy cần hỏi:

— Bây giờ anh làm gì?

Tôi sợ sùng không biết trả lời làm sao cho phải. Mà anh Tri cũng bình như biết rằng đã lỡ lời, dùng yên không nói gì.

Từ đấy, tuy có gặp anh luôn, nhưng tôi vẫn trách mình không giám nói truyện.

Tiếp theo « Một năm ở Cao-dăng » kỳ sau sẽ đăng:

Thế giới cũ

Giấy/bản mực tàu...

Vào dịp Hội chợ

PHONG-HÓA

sẽ ra một số đặc biệt

Sắm đồ nữ-trang!

NÊN ĐẾN

HIỆU VẠN-TƯƠNG

Chính hiệu Bà Lụa

số 293 k. Phố Chợ sắt Hải-phòng

Có bán theo cách lĩnh hóa giao ngân.

Nhà ruôm

PHAM T Á

Bắt nghiệp trường
Huế học chuyên môn
Paris
Vừa đẹp... Vừa rẻ

QUANG-HUNG-LONG

79 Hàng Bồ Hanoi - T. 101

Có bán đủ các thứ sắt, cùng các thứ dụng cụ khác, dùng về việc làm nhà cửa khai mỏ, làm ruộng, và các công nghệ.

Sau trận bão...

Hơn vạn anh em miền nam Trung-kỳ phải chịu cái cảnh đói khổ không nhà, không gạo. Ta nữ nào khó g cứu giúp anh em trong một nước?

Xin kịp gửi tiền về bán báo Ai quỳen một số tiền 50p. Phong-Hóa sẽ điều một năm báo

NÊN ĐỌC

BẢO ĐÔNG-PHƯƠNG

Tạm ra mỗi tuần 2 kỳ -- Thứ ba và thứ sáu
Nghị luận sắc sảo -- Tin tức thành thực
Directeur: TRẦN-VY
Tòa báo: 86, 88 Rue du Pont en Bois -- Hanoi

Một việc cải cách lớn

phái nữ-lưu tại kinh thành Huế

Khắp Ba-kỳ, lâu nay việc gì cũng theo tàn thời mà cải cách, nhất là phái nữ lưu tại kinh thành Huế, độ này tại cảng trang diêm giết, nên ngày nào nhà giấy thép. Huế cũng nhận được hàng mấy chục hộp nữ trang họa tài dầm và vòng hạt kiểu mới ở nhà Đỗ Chân-Hưng Hanoi gửi về. Có lẽ những bức nữ-lưu khuê các cổ trang diêm đồ ngấp nghé chẳng?...?

— Ông cứ để mặc tôi đắm đầu xuống ...
 — Có này mới trong giờ quá!
 — Lay ông ... ông cứ để tôi nhảy xuống cho ướt rồi ông hãy cứu.

Có con gái nhảy xuống hồ tự tử bảo người phu xe mới vớt mình lên :
 — Nhân tiện bác mò dùm hộ tôi chiếc giày.

..TỪ NHỎ ĐẾN NHỚN..

Bên bờ hồ Genève

Trước kia ai cũng tưởng rằng chỉ có nước Tàu là rắc rối lắm chuyện, đến bây giờ mới hay rằng Hội Quốc-liên cũng «tàu» lắm.

Hội quốc liên với nước Nhật

Nhật đem quân sang đánh Thượng-hải, phá Thiên-tân, Tàu yếu thế đem việc lên nhờ Hội Quốc-liên phân xử. Hội cho Tàu là phải, rồi lại cho Nhật là phải, đến bây giờ cũng chưa biết Hội cho ai là phải... Năm, sáu tháng sau, mới thấy Ủy-ban điều tra sang Mãn-châu. Ban điều tra sang Tàu, sang Nhật, rồi gửi về Hội một tờ trình rất công phu, vạch những lỗi của Nhật. Hội quốc liên im hơi lặng tiếng. Nhật lại nhận Mãn-châu là nước độc lập. Hội quốc-liên cũng im hơi lặng tiếng...

Vấn đề tài bình

Hội quốc-liên lập ra cốt để giữ hòa-bình, mà giữ hòa-bình cốt nhất là vấn đề tài bình.

Năm ngoài đại biểu các nước họp nhau lại bàn, rồi diễn thuyết, rồi cãi nhau... Năm nay thấy hoạn, có lẽ sang năm cũng hoạn... hoạn dễ lập ra một hội đồng bàn về vấn đề tăng tài bình.

Chỉ buồn cho mấy ông đại biểu tốn mất bao nhiêu nước bọt mà buồn nhất cho mấy con rơi ở trong nhà hội thấy các ông đến phải bay đi.

Việc bên Tàu

Trong 6 năm nay, trong các báo chỉ thấy luôn luôn đăng tin việc bên Tàu mà từ trước đến nay, có ai hiểu việc bên Tàu ra sao!

Nay đăng tin Quốc-dân-dăng thắng, mai lại đăng tin Quốc-dân-dăng bại, nay đăng tin Nam-kinh tiêu trừ bọn quân-phiệt, mai lại đăng tin bọn quân-phiệt tiêu trừ Nam-kinh, có lần Tướng giới-Thạch đòi giết Ông-tinh-Vệ, lại có lần Ông hàn nên giết Tướng, Mã-chiêm-Son hàng Nhật rồi lại đánh Nhật, chết đi rồi lại sống lại, rồi lại chết, rồi lại sống. Ngô-hội-Phu đi tu rồi lại không đi tu, Phùng-ngọc-Tường

năm yên rồi lại không năm yên.

Rắc rối thật.

Những người Annam đọc báo muốn biết rõ bên Tàu chỉ thêm rối óc.

Có một cách tiện, là muốn biết việc bên Tàu, bây giờ cứ việc chờ những báo cũ về ba năm trước ra đọc hay muốn biết những việc về ba năm sau thì giờ báo bấy giờ ra đọc.

Nhưng có một cách tiện nhất... là đừng đọc nữa.

Nói khoác

Làm việc gì tưởng là hay thì cứ làm. Thế mà nhiều kẻ chưa làm đã nói tới làm việc ấy ích cho quốc dân, ích cho xã-hội, ích cho nhân quần, ích cho... nhiều thứ, ích cho người khác lắm -- Nhưng người khác nghe đến chỉ nhích miệng cười nụ: ai khiến! ừ, ai khiến mà phải kêu ta rầm-rì.

Người làm sao viết báo cũng vậy -- cũng nói: tôi ra mở báo vì muốn trả nợ quốc dân, vì một tôn chỉ tối cao thượng và một mục đích tối thiêng liêng, vì tôi muốn làm việc ích cho các ngài đọc báo... ai khiến!

Cho nên báo nào mới ra đời cũng lắm tôn chỉ, lắm mục đích, ... rút lại chỉ có một mục đích: ru ngủ.

Đến khi người đọc báo đã ngủ hết, không ai mua báo nữa, thì báo cũng ngủ theo.

Nói đến người

Không xét đến việc học các ông đi tây, mà xét đến người thì điều lạ lại còn nhiều.

Óc các ông, họ đã cho là vô dụng mà đầu thì nhiều truyền lắm: không bóng như quân lính thì cũng bùm tùm như rừng hoang, hay cái mái hiên che gáy và nuôi dạn. Không kể mũ đội lệch, quần bao gạo, vai long đĩnh, đi đâu thì vác que, vác gậy; nói tiếng annam không sôi; tôi lấy xe điện về Hà-đông, bác có giờ không, việc đó không nhìn tôi. Phong tục trong nước thì muốn lộn ngược hết thảy, chề mồm đàn bà annam tối như hang chuột chù, nhà ai có người chết không bao giờ đến ăn cỗ, quên hẳn đức Thánh Khổng và không chịu cho ông Thổ-Công ngồi giữ nhà.

Bài ngana..

Chi khi phân đống bon thanh niên Nam-Việt thật đã là vĩ đại: mong thì đỡ lấy mảnh bằng, mong ch-nặng được làm ông tham, ông phán, ... mong có chức phận để yên thân, cả vũ-tru mệnh mông đem thu lại trong chữ nhân, cái gia tài quý hóa các cụ nhỏ để lại cho ta.

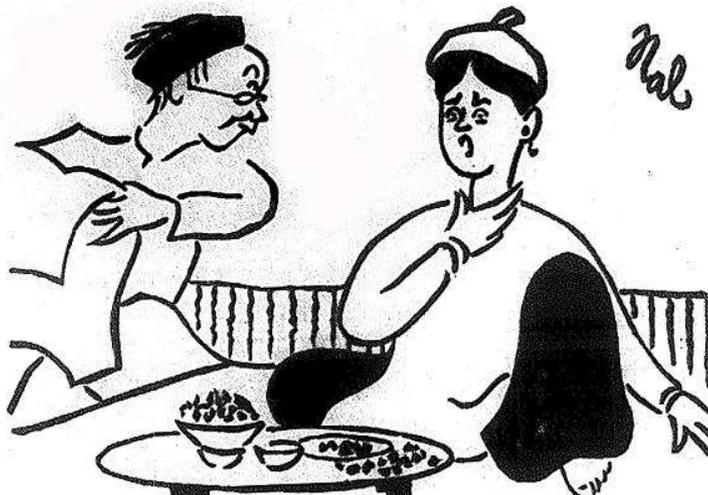
Suy nghĩ đến cứu cánh vạn vật tìm tôi lấy mục đích ở đời chẳng qua chỉ học óc, mê thân: sống một cách dễ dãi, sung sướng, nhàn nhã như con sáu, con bướm, như thanh niên Nam-Việt mới là đáng sống.

Chúng ta sinh ra biết cảm, biết nghĩ rồi học, nào luân lý, học tâm lý học vạn vật học... làm tôi nghiên cứu để làm gì? Để có miếng ăn cho ngon có tấm đệm cho êm. Ai muốn bảo sống như thế không gọi là sống được thì bảo miễn là ta ăn no, ngủ kỹ, sướng lấy thân ta là đủ, người khác khổ, buồn có can hệ gì đâu!

Nhưng này ông tham, ông phán, nếu sống chỉ để thân mình làm nô lệ cái miếng ăn, thì thân yên giấc ngàn năm, ở địa ngục hay thiên đường, ở đâu cũng được, miễn là khỏi phi cái công trình mình lặn lội, khỏi phi thì giờ mình eam cũi với ngọn đèn quyền sách đến đêm khuya canh vắng.

Từ-Ly

Ăn ốc

— Chết! cậu ơi! tôi nuốt phải cái kim rồi.
 — Mợ đừng lo, để tôi lấy cho cái khác.

Dịp may cho những người còn quốc trái

Ai còn quốc trái Đông-Pháp năm 1922 là thứ phiếu 50p 00 nên mang ngay lập tức đến nhà Char-Hung số 62 Phố Hàng Bắc Hà-nội thời được giá cao cũng gần như chúng số, và những quốc-trái bằng quan tiền tây, thì bán được giá rất cao, cũng có thể được lãi hơn lúc nộp tiền,

Ba Éch tài !

Ba Éch chúng ba anh em, nhàn ngày chờ nhặt, ở Yên-bay xuống Phú-tho, thăm mấy người bạn.

Ở Phú-tho chơi lu bù suốt ngày. đi đâu đâu bạn hữu cũng thù tiếp ăn chén. Chiều đến, phải nghỉ tới đường về, vì còn có một chuyến tàu 6 giờ lên Yên-bay.

Bốn ngai từ già bạn hữu, ra ga.

Lúc đến ga mấy hỏi nhau :

- Này, bác có tiền không ?
- Không.
- Thế bác ?
- Cũng không ?
- Còn bác kia ?
- Không nốt.

Ấy mới ngày : mà nhờ chuyến tàu này mới không đến sở kịp lại càng nguy nữa.

Ba Éch nói :

- Mời bà bác cứ lên. Không vé cũng không sao, chắc chẳng có người soát vé đâu, nếu gặp annam mình điều đình rồi đến Yên-bay tôi bảo xếp ga đẩy họ cho vay tiền trả.

Mấy ngai lên ngồi trên cái hòm nước tranh, nước đá để ở toa hạng 1er cuối cùng.

Tay mặt ngoài thân nhiên, hút thuốc lá, cười đùa mà trong bụng óng náo cũng chung một mối lo.

Bỗng một người quay đầu nhìn lên mấy toa trên, rồi đỡ người ra, điều thuốc lá ngắm ở mồm rồi ra, rồi xuống. Mấy ngai kia cũng quay lại nhìn thấy thoáng có bóng người soát vé, mà lại là người soát vé lấy, còn cách đây có 2 toa,

- Nguy ! Nguy !

Ba Éch gạt tàn thuốc lá, điềm nhiên nói :

- Ba bác đừng lo, để mặc tôi.

Nói xong lấy tay vẩy người bán hàng buffet trên tàu, giọng giặc nói :

- Mõ hai chai bia, anh có nước đá đây chứ ?

(Xem cột tư)

Thơ đáp người tình nhân mới quen biết

Trách bạn tình sao khéo vờ vờ.

Nhờ sáng, đoán nhầm, hồi bóng quơ.

Gái, trai, xấu đẹp cần chi biết

Em biết người đâu ? Chi biết thơ

Khéo ai gieo nặng mỗi ngờ,
Lại còn ngờ ngờ, vẫn vờ thêm buồn !

Nếu muốn biết ngọn nguồn Thị-Mốc,

Thì bạn nên hãy đọc thơ xưa :

Tam Nguyên hồi thừa bấy giờ,

Từng khen Mẹ Mốc bài thơ còn trugen.

Ấy coi gốc căn nguyên ở đây.

Ròng rồi xưa nên lấy tên xưa.

Bạn tình nay đã rõ chưa,

Thấy tên này có còn ngờ nữa không ?

Cần chi biết má hồng có mốc,

Cần chi hay người ngọc có tên ?

Vì chẳng duyên thực là duyên.

Lấy bên cao-thượng, gác bên thượng tinh

Nếu hẳn thực ba sinh duyên nợ,

Sắc khuynh thành gác bỏ một bên.

Xin đừng vì một chữ tên.

Đề duyên dâm-thâm hóa duyên bề-bàng

Vì thực muốn thơ vẫn kết bạn,

« Sắc sững danh » hồi gạn nữa chi ?

Hay là cũng bạn tình si,

Ngoài câu ham sắc, biết gì nữa đâu ?

Ấy bởi có yêu nhau mới thực,

Đừng vì câu chính trực mà lòng.

Còn như sợ giả mà hồng,

Bạn thơ nào phải vợ chồng mà lo ?

Hắn bạn tình nay hết vờ vờ,

Khuấy giọng nước ngược đỡ bóng quơ

Trăm năm ghi để nhờ sơn sắt,

Xin chớ quên người đã gửi thơ.

Phạm-thị-cả-Mốc

(NamĐịnh)

NGŨ NGÓN

Ba Éch đi xe đạp

Ba Éch được buổi thành thời,
Thuê giờ xe đạp chạy chơi phố phường.

Bon-bon lướt trên đường gió nhện.

Chỉ phiền vì nắng tựa lò than.

Tay lau chân, miếng phân nân,

« Thu rồi, còn nắng chang chang hời hời ! »

Lời than vẫn lọt tai Thương-đế,

Người động lòng thương kẻ không ô.

Bông đầu có dăm mây lo,

Hiện ra che lấp vầng ô rợp giờ.

Éch dắc chỉ miệng cười ha-hà.

« Hân minh là thiên-tử chi đây. »

Không sao lại có vầng mây.

Rõ ràng nữ sắc che ngay trên đầu.

Rồi hếch mắt, vênh râu lên ngắm.

Vầng mây bay thăm-thăm trên cao.

Chàng may thêm gạc húc vào.

Rạng rời tay lái, bỏ nhào, ngã xe.

Sưng bừng chân, toét toe đầu gối.

Giấy vuốt soa mới hồi hận rằng :

Bởi mình mơ tưởng lãng-nhàng.

Nên chi hạ bệ dùng quăng ra đường.

Trên thế gian thường thường làm kẻ,

Giật díp may càng dễ hợm mình.

Tưởng ta là bậc thần minh,

Lên voi, xuống chó, vẫn anh Ba Gân...

TÙ MỜ

Ba Éch tài !

- Băm có.
- Thế thì mở hai chai bia cỡ vàng và lấy 4 cốc lại đây.

Ba người kia gương to mắt mà nhìn Ba Éch, tưởng bạn vừa mới phát bệnh điên, cũng gương cầm lấy cốc rượu bia đầy bọt uống, nhưng uống đến đâu là đến đấy.

Khi uống được lưng cốc, Ba Éch bỗng nói to :

- Thôi... thôi, bực để lời già, bác cứ để mặc tôi.

Rồi gọi người bán hàng đến :

- Này, trả tiền ! Anh có tiền đổi lại không ?

-- Băm ngai bao nhiêu ?

- C i giấy hai chục

-- Băm thế thì không có.

- Thế thì làm thế nào bây giờ. Tôi lại cần tiền lấy 4 cái vé, lúc này raga chậm không kịp lấy ở ga... Thế anh hãy đưa tôi giết tạm 2 đồng.

- Băm ngai xuống đâu ?

- Tôi xuống Yên-bay.

- Băm xuống Yên-bay tàu đổ nhưng 15 phút, ngai xuống ga đổi thế nào cũng được... Băm thế ngai lấy bao nhiêu ?

- Anh đưa tôi 3 đồng cũng thừa chửa.

Vừa nói xong thì người tây soát vé cũng vừa đến, Ba Éch đưa ngay 2 đồng ra lấy vé, lại còn thừa mấy hào dứt túi.

Rồi bốn ngai lại ngó vào uống cạn cốc bia, nhưng lần này uống đến đâu mắt mê tâm cao đến đấy !

NGUYEN-VAN-CUOI

Thuốc-lào Đông-A

Gói như thuốc lá

Hít ngon, lâu hết.

Bổ túi rất tiện.

Ài muốn mua buôn

gửi thư hỏi Trần-Hiệt

Nhiệt-Tĩnh-Ninh-Giang.

Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang

Các ng 1 sau khi khổ chúng bệnh tật đi độc của lại. Nước tiểu khi trong lẫn vàng, tiểu vào cái cốc trông thấy lặn vẩn đục, như đèn sợi chỉ giầy 2 bị ướt u. rồi đều thường ướt diêm, thành thoáng ra đôi tí máu. Nếu sưng khi chảy ròi. Trước khi tiểu tiện nào thấy một chất trắng trắng như sữa đặc, ăn của đặc hoặc làm việc gì quá độ bệnh lại phục phát, mà có người xương thân thường thấy đau mỏi như thế đều là độc lậu chưa đi hết hẳn, đi độc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh cần thì ta dùng ngay thứ thuốc kiến thật tuyệt lậu (thuốc triết ngọc) giá 1p.50 một hộp. Nếu 2,3 hộp nặng 4,5 hộp là khỏi hẳn. Vì thuốc ấy đã nhiều người dùng qua, nên đã biết lịch nghiệm của thuốc kiến tinh.

Còn người đang thời kỳ phát hành, đi đại tiện, cương dương thấy đau, nổi hạch, ra mủ ra máu: đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thứ thuốc chữa bệnh (Thuốc chữa đờng thời kỳ phát) giá 0p.50 một hộp nhẹ 4,5 hộp nặng 6,7 hộp là khỏi ngay.

Mà người bệnh phát ra thì thấy hấp sốt nổi hạch quai đầu lở loét miệng mủ mẩn tít mết mòi xương đau thì, h loãng thối, hấp gặt giết. Như thế dùng ngay 4,5 thuốc Giang giá 0p.70 1 lọ là khỏi ngay.

Những thuốc đã kể ra đây đều khi nào cũng phát không hại sinh cơ. Hiện đã nhiều người uống thuốc và đã nhận được nhiều giấy chứng chỉ của các người uống thuốc gửi về em. Nên như dùng cái giấy chứng chỉ cũng lúc các ng. đi em gửi về các đ. e g a miễn. N. song vì bệnh này là bệnh kín. Vậy xin nhận em.

Bệnh-hung 30 Pavillons (phố Mã-Mây) Hanoi
giấy số 543

NÊN HÚT THUỐC THOM

ANG LÊ

hiệu

ROSETTE

COMPAGNIE COLOMBIENNE

TỪ CAO ĐẾN THẤP.

Một người đàn bà làng Bát-tràng chất vấn báo Phong-Hóa
 — Chúng tôi xem báo Phong-hóa, có bức tranh vẽ về làng Bát - tràng. Bức tranh đó dựa theo câu phong rao cũ, tuy đúng ý, nhưng khác sự thực trước mắt.

-- Đó là bức tranh ngụ ý, nếu ý nghĩa đáng như câu phong rao là được rồi. Bà làm ơn cho biết khác sự thực ở chỗ nào?

-- Là vẽ đàn bà kéo gỗ, và đàn ông bế con. Đàn bà làng chúng tôi không từng kéo gỗ bao giờ, vậy cũng không sẵn cao như vậy, chỉ gánh nặng hay buôn người bán xuôi, vai người nào cũng đeo cái bị thì có. Còn đàn ông chúng tôi liệch sự, đầu có bế con hay chúi đầu vào bếp như vậy; chỉ có năm giải nút thuốc phiện hay rượu dúi uống rượu mà thôi.

-- Kéo gỗ hay gánh nặng, bế con hay uống rượu, dúi nào cũng vậy, ý chúng tôi chỉ muốn tỏ rằng: đàn ông không nên để đàn bà làm những công việc nặng nhọc mà trong lúc đó mình năm giải... Bức tranh nếu có hàm cái ý nghĩa ấy là được rồi.

-- Chỉ em làng chúng tôi nhiều người lấy làm mỉa mai.

-- Nếu các bà mỉa mai, là các bà chưa hiểu rõ bức tranh đó. Bức tranh ấy ngụ ý bênh phụ-nữ Bát-tràng có cái đức tính tốt là chịu khó làm ăn vất vả để cho đức ông chồng có thể năm giải nút thuốc phiện hay uống rượu, như lời bà nói. Đáng lẽ đàn ông làng Bát-tràng muốn cái chính mới là phải, ... nếu thật có chỗ ở thể cái chính được, nhưng biết làm thế nào mà cái chính được câu phong rao! Muốn cái chính câu phong rao, chỉ có một cách hiệu nhất là tự sửa lấy mình.

Nhờ ông Nguyễn-công-Tiểu

Năm ngoái ở Thái-binh, có một thứ sấu lạ cắn lúa, làm hại hết mùa màng, nhất là mấy huyện Đông-quan, Quỳnh-côi, Phụ-Độc -- Đáo xin nhà nước tìm cách đề phòng, sở Canh-Nông phải một ông kỹ-sư tây xuống thăm.

Sau khi xem xét, ông kỹ-sư nói: -- Mùa này chịu không cứu được! Chỉ có một cách: gặt xong, bao nhiêu gạo đốt phăng đi là được.

Ấy chết, thóc đã mất, còn gạo phải để mà thối chứ?

Năm nay ông kỹ-sư không thấy vẽ, chỉ thấy sấu vẽ, mà vẽ càng lắm, hại lúa rất nhiều. Mấy cụ bàn nhau đem mấy con sấu gửi lên cho ông Tiểu thể nghiệm, vì xưa nay vẫn nghe tiếng ông là một nhà côn trùng học rất giỏi và hay làm những việc ích quốc, lợi dân?

Đến lúc bắt mấy con sấu để gửi lên thì nó quần-quại ra ý không chịu đi. Thôi, ông Tiểu chịu khó vẽ vậy!

Nghị-viện

Gần nhà điện. -- Bàn về việc nhà thương điên ở Vối (Bắc-giang), ông Ngô-tiền-Cảnh đứng giậy nói:

Tôi nói thì có lẽ các ngài tin hơn vì tôi ở gần nhà điện nên biết rõ...

Chưa chắc! ông Cảnh ạ! Tôi tưởng ở gần cũng chưa rõ, chỉ có ở trong ấy là biết rõ hơn cả!

Ông Lê-văn-Phúc lễ phép

Ông Lê-văn Phúc lễ phép quá! Đùng gậy nói ra ráng khắp nếp, kính cẩn -- mà mỗi câu thưa với ông nghị-trưởng lại một tiếng bầm kính trọng lắm.

Ra Nghị-viện thì phải mạnh-bạo lên mới được chứ!

Hay là ông... nhảm đấy?

Ông Đặng-phúc-Thông không về Huế đâu!

Từ ngày ông Nguyễn-Đệ lai Kinh, nhân tài ngoài Bắc nhiều người cũng sinh ra chứng... mền yêu cảnh sông Hương, núi Ngự.

Mới đây thấy các báo đăng tin ông Đặng-phúc-Thông, kỹ sư khoáng vật sắp được vời vào Nội, đã mừng cho các mỏ chưa khai ở Bắc kỳ. Rồi lại thấy trong báo Đông-Phương ông nêu lên mấy giọng: tôi không về Huế.

Lại mừng cho các mỏ chưa khai ở Đê-dô.

Ông Nguyễn-công-Tiểu với viện khảo-cứu về khoa học Đông-dương

Thiên hạ ai không biết Đông-dương ta có một viện khảo cứu về khoa-học xin cố đọc hết bài khảo-cứu về viện ấy đăng trong tạp-chí khoa học số 33.

Trong bài ấy, có một đoạn rằng: « hạng » hội viên « viện bầu lên thì có: những người Pháp hay là người Nam ở thuộc-địa, có tiếng gọi về khoa-học chuyên-u-ôn. Bản quản chủ nhân được dự vào hạng này: »

Nước Nam ta người tài cũng nhiều, song chưa thấy ai vừa có tài lại vừa khiêm tốn như ông Nguyễn-công-Tiểu. Ông có « tiếng gọi » về khoa - học

chuyên-môn về môn gì ông không nói rõ, ông có nói đến đâu?

Ông Nguyễn-công-Tiểu là một cây lau mọc trong bang Thủy-tiên-Trang ở vườn hoa Bách-thú.

Cái đức tính khiêm tốn của ông Tiểu lớn lắm! Nền trong bài khảo cứu ấy, ông có nhắc lại rằng năm 1929, ông có gửi ba bài khảo cứu về lá gì, ông không nói rõ sang hội-nghị Thái-binh-Dương ở Java, năm 1933, ông sẽ gửi một bài khảo cứu về lá với sang hội nghị Bắc-mỹ ở Vancouver, không phải là ông muốn dương danh ra với bà con đâu, chỉ vì tấm lòng yêu khoa-học, yêu quốc dân đó thôi. Ai là người yêu khoa học chó vội lắm là ông khoe.

Ai là người lo về khoa-học nước nhà. -- Cũng trong bài khảo cứu ấy, ông Tiểu lo cho khoa-học nước nhà, nên có bảo cho ta biết rằng năm 1936 ở Đông-dương ta sẽ có cuộc hội nghị về khoa-học, và mong cho ta mỗi người sẽ soạn một vài bài « khảo cứu » đem trình cho hội. Khảo cứu về gì? Ngoài « lá với », rừng sâu núi thẳm có thiếu gì lá.

Một bức thư của bạn đồng-nghiệp trong Nam

Saigon le 2 Novembre 1932

Thưa ngài,

Từ hôm qui báo ra hàng tuần tới nay, ngài có gửi đôi chữ bòn bả, chúng tôi rất cảm thịnh tình.

Chúng tôi rất tiếc vì pháp luật bó buộc mà không thể gửi đôi lại cùng qui báo được, xin ngài biết cho. Số Phụ-Nữ kỳ này chúng tôi có cố-dộng cho qui báo, đó là một việc chúng tôi làm theo lương tâm, thấy trong nước có một tờ báo có vẻ khả-quan như thế thì cố-dộng, khen tặng, chẳng đời tới ngài phải nhác.

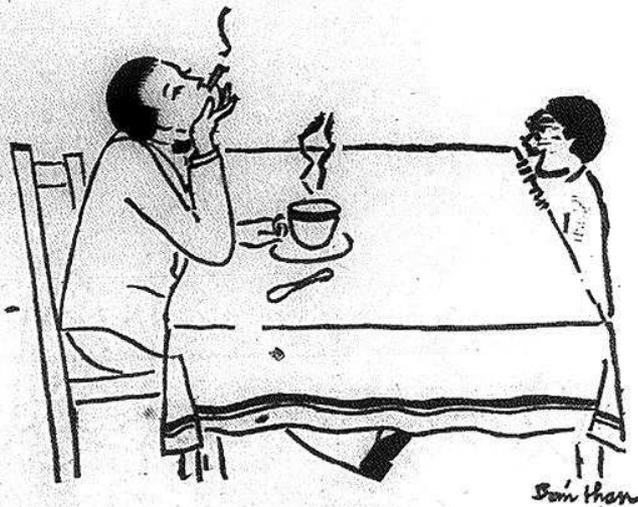
It hàng kinh thăm ngài cùng qui-vị trong tòa báo được vạn an và chúc cho qui báo được thịnh đạt.

Kính thư
 Ng-dức-Nhuận
 (Phụ-nữ Tân-Văn)

Một tờ báo đáng đọc

Ấy là tờ « Phong-Hóa tuần báo » của ông Ng-tường-Tam, ở đại-lộ Henri d'Orléans số 25, Hanoi.

Phát minh

— Cậu ạ! tiếng tay cũng có tiếng giống liếng ta cơ!
 — Tiếng gì?
 — Café là nước cà-phê.

Báo « Phong-Hóa » in theo kiểu nhật báo thường, có 8 trang. (1) có nhiều bài hay, vui: có rất nhiều hình vẽ vừa khéo, vừa có ý nghĩa hay, và cách xếp đặt không khác gì những tuần báo lớn ở Paris, như: Gringoire, Candide... :

Chúng tôi rất vui lòng giới thiệu tờ « Phong-Hóa » với các bạn đọc giả, lại chúng tôi cũng dám hứa rằng ai hay kén tron thế nào, khi đọc tờ « Phong-Hóa » cũng đều vừa lòng mãn ý hết thảy.

(1) Trước khi báo ra 16 trang.

Ông Nguyễn-huy-Hội

bệnh viện nhà giáo

Nghị viện dân biểu có xét đến một điều thỉnh cầu của ông Ngô-tiền-Cảnh xin bỏ chức kiểm học và chức đốc học. Ông viện lẽ rằng phần nhiều các quan Kiểm, quan Đốc làm lắm cái dởm sáng, nhất là đối với bạn đồng nghiệp. Theo lời ông Phách thì có khi gọi cả các vị giáo học thi-sai bằng mày...

Trong viện chỉ có ông Hội đứng lên bâng bài bênh vực các ông Kiểm, ông Đốc...

Nên bỏ ông Hội đi làm giáo học thi-sai cho ông ấy biết mùi, kéo ông còn khem miệng đình chung.

Ông Nguyễn-công-Tiểu chưa khiêm tốn bằng ông Nguyễn-quế-Dương

Ông Nguyễn-quế-Dương ra ứng cử nghị-viện Canh nông thường mọi phía Bắc Trung-kỳ. Dưới cái tờ đạt của ông, những người đi bầu nên kính cẩn đọc mấy giọng chữ như sau này:

Nguyễn-quế-Dương

Nông công thương nghiệp chủ,
 Thanh-Nghệ-Tĩnh canh nông, thương mại nghị viên,
 Đông-pháp túc mệnh tư vấn nghị viên,
 Nguyễn Đông-pháp kinh tế lý tài Đại-hội-nghị Nghị-viện
 Nguyễn trạng sư tòa Thông phán,
 Nguyễn Thanh-hóa Nông-Giang Lĩnh-Chương chủ sở sự,
 Nguyễn Á-Đông Lĩnh-Chương-Hội chủ sự
 Nguyễn Thanh-hóa Ginh điền sở, chủ

sự
 Bắc-kỳ Quảng-thiện hội sáng lập viên
 Nguyễn Trung-bác-kỳ nông công thương tương tế hội, hội trưởng,

Sáng lập viên chi hội Phan Rang (Trung-kỳ) Bắc-Ninh (Bắc-kỳ)

Độc quyền đại-lộ ở Thanh-hóa.
 -- Đông pháp chuyên ngõa công ty (Tuileries)

-- Đông pháp thiết-tiểu công ty (société des tuyaux et agglomérés de l'Indo-chine,

-- Kim khí công ty (Descours et Cabaud-produits métallurgiques,)

Có lẽ vì ông khiêm tốn quá nên ông quên mất không biên thêm mấy cái trọng chức của ông như :

Gia-dinh Ng-quế-Dương nghị trưởng hội.

Thực phận thực thụ hội viên.
 Nguyễn-quế-Dương phu nhân chủ nhân ông.

Nhưng thôi không giám mách ông nữa, vì sợ giải quá, ông lại phải in danh thiếp khổ nhật trình!

CUỘC THI TRUYỆN « VUI CƯỜI »

Bắt đầu từ số này bản báo mở một cuộc « thi cười » Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà bản báo xét ra là hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng : Giải nhất một năm báo. Giải nhì nửa năm báo để thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.

Mỗi bài không được quá ba mươi giờ.

Xin để chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo biểu.

CUỘC THI TRANH KHÔI HẢI

Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng : Giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiều giải 13 phần, chiều cao 10 phần, có lời chú thích hay không cũng được, miễn buồn cười thì thôi.

Ông N. C. phố P. K. Hanoi

1. Không nên quên thầy: bắt chước chuyện cũ.

2. Nói ngọng: đã lục lại nhạt.

3. Vừa giầy vừa móng: đã bắt chước lại nhạt.

Ông T. T. phố H. C. Hanoi.

1. Cửa nhà: hơi nhạt.

2. Tim thuật: hơi nhạt.

Ông N. D. L. phố M. Hai-phong.

1. Con mắt tinh đời: bắt trước chuyện cũ.

2. Cái chính: đang được.

3. Cái can thầy cảnh sát: đang được hơi tục.

Ông N. V. H. Rue des P. Hanoi.

1. Chấm tài: chuyện cũ

2. Trong hiệu thợ cạo: đang được

3. Tư lử: hơi nhạt

4. Cảm ơn: đang được

5. Lịch sự: đang được.

Ông T. V. Thủ y Bắc-Ninh

Mắt một nửa: Rất hay nhưng tục quá, không đăng được.

Các bài dự thi

Của ông N. D. L. Hai-phong:

1. Cái chính

Số báo ra ngày hôm qua, trong bài một ở súc vật, ông P. V. đang có những câu sau này:

... Vì ông tham Ngân đi xe lấu, không mà-cả, lại trả tiền ít quá, nên người phu-xe xin thêm, ông tham đòi, giận lắm lấy k'c người ấy mà đánh, rồi lại gọi cả vợ ông, con ông, anh em ông, thằng ở, con đi nhà ông ra đánh người đáng thương kia một cách tàn nhẫn...

Những câu ấy không đúng sự thực: Vì lúc đánh thằng phu-xe kia chỉ có nhà tôi, hai cháu, bác cháu với chú nó ra hợp sức với tôi thôi. Thằng quít với con sen đầu đi vãng cả,

Vậy xin cái chính lại cho.

Tham Ngân ký

II Cái oan thầy cảnh sát

Anh Tường đi học về, buồn liêu liêu quá, đứng vèn quần lên ở sau một số cảnh sát nó.

Cái khó chịu vừa bớt được một nửa thì bỗng một viên cảnh sát già vớ được, bắt tức khắc phải vào « bốp » ngay. Đi được hai bước, cậu học trò van:

— Ông đã không tha thì hẵng để cho đi tiêu nốt đi đã: chứ mới nửa chừng mà đã chịu phạt thì sao đánh.

Người cảnh sát ừ. Tường ta trút nốt gánh nặng.

VUI CƯỜI

Lúc vào phòng giầy ông cầm, người cảnh sát ập ứng nói cái có mình bắt người thiếu niên.

Tường ta đem hết cái hùng hồn của tiếng pháp ra để cãi.

— Thưa ông (Tường nói tiếng lợy) quí thực tôi không giẫm liêu bậy. Nhưng tại tôi thấy ông này (chỉ người cảnh sát) đứng đó phóng uế, tôi tưởng được phép nên mới phóng uế theo. Không ngờ ông ta không muốn ai bắt chước nên mới bắt tôi vào đây.

— Có thực nó cũng liêu tiện không?

Người cảnh sát già tưởng ông cầm hỏi mình, nên gật.

Người học trò lại nói.

— Chủ tin ông cầm ra sau « bốp » mà xem tang chứng. Rãnh rãnh có một bãi uế của người cảnh sát, với cạnh đấy, là bãi của tôi, nhỏ hơn.

Ra đi chúng đồng sau, người cảnh sát già không đủ lời phân giải cái oan của mình nên phải mới búa mắng.

I. Trong hiệu thợ cạo

Khách cạo đầu. — Nay thời bác, dùng nói những chuyện giết người thật cổ ấy, tôi những dọn cả tóc gáy...

Thợ cạo. — Ấy có kể thế mới để cạo tóc gáy vì nó đã dựng đứng cả lên.

2. Cảm ơn

Thằng bé ngã xuống sông, một người khách qua đường vớt lên được. Bỏ thằng bé chạy đến hỏi ân-nhân thằng bé, « có phải ông vừa nhẩy xuống vớt con tôi ở dưới sông lên không? »

Khách qua đường: — Vâng, chính tôi đã...

Bố thằng bé, trợn mắt: — Thế ông còn đợi gì mà chẳng nhẩy xuống sông lần nữa mà vớt nốt cái mũ của con tôi đang nổi kia.

3. Lịch sự

Bố mắng con. — Bận sau, mày có sang nhà lão Nhiều mời tao về ăn cháo, hay ngó gì cũng cứ phải nói mời thầy về soi cơm, chứ không được nói đến cháo, hay ngó nhớ?

Hôm sau, cậu con sang bên lão Nhiều mời bố về soi chảo (thay cơm):

— Mời thầy về soi cơm, kéo mẹ con mừc ra, bà đã lâu rồi sợ nó đặc.

Cậu bé hôm đó về nhà được: hơi cãi tạt tai.

Hôm sau nữa, nhà lại lược khoa thay cơm, cậu bé lại phải sang mời bố về soi cơm.

Cậu bằm: — Mời thầy về soi cơm, để bóc vỏ cho lợn a.

Hôm ấy ông Nhiều được bữa cười thỏa dạ.

Tự vưng hoạt kê

Máy hát là thứ máy để người bán khi ở hàng quay lấy đề một mình nghe cho đỡ buồn.

1. Răng là một thứ xương các cô nhuộm đen rồi lại cạo trắng.

2. Răng vàng là một thứ răng không phải răng dùng để hay cười cười.

3. Hạt vàng là một thứ hạt sáu thành chuỗi quần vào cổ để làm răng, đã đem giấu vào trong áo mà lại cổ làm cho người ta trông thấy.

4. Phụ nữ thời đàm là một thứ báo của dân bà đọc để dân ông có chỗ viết báo.

5. Khăn xếp là một thứ khăn để các ông kiếm-học dùng cho tiện.

6. Rượu là một thứ nước lã đối với ông Nguyễn-khắc-Hiểu.

Chuyện Hoa-Hỷ

Một nhà cự phú Hoa-kỳ đi với người thư ký riêng qua một cửa hàng buôn. Nhà cự phú thoáng trông thấy trong nhà hàng có một cô bán hàng xinh đẹp tuyệt trần, liền rẽ vào, đến gần có hàng hỏi:

— Có cho tôi mua một cái hôn?

Người con gái, hơi ngạc nhiên, nhưng lại định tâm ngay, mỉm cười nói một cách rất lễ phép:

— Thưa ngài, đang nghìn quan.

— Vâng được, tiền đây, xin có giao hàng cho.

Cô hàng liền bảo mụ già, vừa xấu vừa rồ:

— Bà giao hàng cho ông này.

Nhà cự phú cứ điềm nhiên như kh ông, quay lại bảo người thư ký riêng:

— Này anh, đến mà nhận lấy hàng.

Tranh dự thi (số 1)

Khách đi dò (đi đến dữa sông): — Chẳng nói dữa gì ông, tôi không còn đủ 2 xu: xin ông lấy vậy 1 xu...

Lái dò (trước làm aide-chauffeur): — Thế thì đây đã đến nửa đường, xin mời ông xuống.

Tàng lờ

Ông Hảo thấy ai xin mời h ước gì, ch rất nhả. Một lần ông đương đi ngoài đường, gặp một người quen, hay có tình ân bảm. Chưa kịp bắt tay, thì bạn đã năn-ni:

— Chỗ thân tình, bác làm ơn cho vag nàm chực.

Ông ta vội lấy ví mở xem, rồi nói: tôi lấy làm tiếc, ở đây tôi không đem đủ, chỉ có vài đồng tiêu vật.

Bạn vội vàng hỏi: thế ở nhà?

— Cảm ơn bác. ở nhà bình yên cả, các cháu vẫn chơi.

Nói xong đi thật nhanh.

Bách thú

— Chả biết chủ-nhật này chúng ta đi chơi đâu cho có nhiều sự thú?

— Lên Bách-Thú.

Khó gì

— Nói tiếng Tàu có khó không nhỉ?

— Chả khó, chỉ học thuộc một câu là được như Tàu đọc:

— Câu gì?

— Câu này: tôi ở phố hồ đi phố hàng phố, sang phố hàng vắng rồi vòng về phố hàng puôm.

Lời con trẻ

Hai bố con dùng nhìn xe lửa chạy qua. Bố bảo con:

— Này Liên, cái xe lửa nó chạy nhanh không?

Liên (lén sỏ), nhìn theo cái xe lửa một lúc rồi thông thả nói:

— Nó chạy dẫu... cái tàu nó bị dẩy chừ.

Liên đi thế nào dụng vào cái ghế dẫu làm đồ ghê vớ mắt cái chên.

Mẹ Liên gắt mắng:

— Mắt mày để dẫu mà đi dụng vào gh Liên vừa khóc vừa nói:

— Con có dụng vào cái ghế dẫu, cái ghế dụng vào con dấy chừ!

Thử chớ lạ. — Liên đi xem Bách-thú với vú em về, Mẹ Liên hỏi:

— Con xem Bách-thú có những con gì?

— Thưa mẹ, nhiều lắm.

— Có nhớ con nào, kể chuyện mẹ nghe.

— Thưa mẹ, nhiều con chó họ nhốt trong lồng.

— Làm gì có chó ở Bách-thú?

— Thưa mẹ, có đến năm, sáu con chó, nó cứ nhảy-nhẩy, nó leo lên, leo xuống, nó lạy chần gãi đánh dạch rồi nó bắt chấy.

Mẹ Liên giắt Liên đi chơi, thấy có cái mặt dả tròn ở trên cái bình phong liền giảng nghĩa cho Liên nghe:

— Cái hình này là hình tròn, nhớ lấy.

— Thưa mẹ, nó có tròn dẫu... nó hình mặt giăng dấy chừ.

Mẹ Liên giắt Liên:

— Từ giầy ai bảo diềm gì thì phải vãng không được ừ, nhớ nhé.

Liên gắt dẫu:

— ừ con nhớ rồi.

Chú Liên hỏi Liên:

— Có yêu chú không?

— Có.

Yêu nhiều hay yêu ít.

— Yêu ít.

— Thế yêu ít hay nhiều?

— Yêu nhiều.

Vào dịp Hội chợ

PHONG-HÓA

sẽ ra một số đặc biệt

Chuyện Phong-Hóa

BẠN...! CHỈ LÀ BẠN...!

Của Trần-khai-Hương

- Vô lý!
- Vậy chị cho rằng: nam-nữ vẫn cứ phải giữ thu-thụ, bất thân như xưa chăng?

- Không hẳn thế... như chị bảo một trai một gái chơi bởi với nhau mà có thể chỉ là một cặp bạn bè thì tôi không chịu... Con người há phải là khúc gỗ!

Cô giáo Lan và cô giáo Qui ngồi trên, lan can ngoài hiên trường Nữ-học, cùng nhau đàm đạo. Ngồi sân bầy trẻ nô đùa, đuổi nhau quanh mấy

sống trong hoàn-cảnh mới
- Chị muốn sống ở hoàn-cảnh nào thì cích hành-vi của chị cũng bị eong kích. Chỗ chị em tôi nói thực... Văn biết câu chuyện chị với anh giao Tâm chẳng có gì... nhưng không nói đàn xa... ngay trong giáo giới... họ thì thảo... họ chỉ trích dữ lắm...
- Lan chép miệng cười khinh hi hi.

thường lại chơi nhà nhau ở mãi khuya mới về...

« Họ đồn thế chứ đồn nữa tôi cũng chả cần. Chắc anh cũng một ý tưởng như tôi. Nhưng tôi lạ một điều là người đời họ ngộ nghĩnh tẻ! Họ cho một người đàn ông và một người đàn bà không thể chỉ là bạn được... Thương cho khối óc cũ rích của họ. Cái gì không vào khuôn sáo, tư tưởng chung của người thường là họ chắc không thể có được. Xưa nay họ chỉ thấy hề trai gái chơi bởi với nhau là phải có tình, có ái tình nên họ hiểu sao được cái tình bằng hữu cao-thượng của chúng ta.

Anh lại chơi ngay tôi nói chuyện.

Bạn anh: Lan

Một khắc sau, con ở trở về, đưa Lan bức thư trả lời:

Chị Lan

« Tôi tiếc rằng mắc bạn chăm bài học trò không lại chị được, xin chị tha thứ cho.

Chị không để ý đến câu chuyện bịa đặt ấy thực phải lắm, họ đem cái tri thức hẹp hòi của họ ra mà bình phẩm những sự hành-vi, những tính tình cao thượng của ta sao được.»

Kính thư: Tâm

Ba tháng sau, Tâm về nghỉ hè ở nhà quê.

Một hôm nhận được thư bạn, mừng rỡ sẽ vợ ra xem.

Thư rằng:

(N. B ngày 15 juillet 1931

Anh Tâm.

Tôi ở đây đã hơn một tháng nay. Lúc mới về tôi lấy làm thích phong cảnh nhà quê lắm, ngày nào cũng cùng các em bé hoặc đi chơi mát, hoặc đi câu đi thuyền...

Nhưng chỉ được độ một tuần lễ thì tự nhiên tôi thấy chán, vì bây em bé chúng nó chẳng biết chuyện trò chi...

Lúc ấy tôi nhớ đến anh, nhớ đến những chuyện nghĩa lý xâu xa chúng ta cùng nhau bàn luận,

Thì ra bạn vẫn thân hơn anh em chị em, vì anh em chị em là ta phải có ta tranh cũng không được, chứ bạn thì ta tự trọn lấy, nên bao giờ cũng cùng nhau ý hiệp tâm đầu.

(Bạn anh: Lan)

(N. B. Ngày 20 juillet 1931)

Anh Tâm.

Cảm ơn anh, bức thư âu yếm của anh tôi đọc đi đọc lại mà không biết

chán, thì ra anh cũng như tôi, cũng như tôi à?

Tôi hôm qua tôi bán khoán không ngủ được, nhớ tới khi ở N. G cũng giờ ấy chúng ta đương trò chuyện vui cười là chừng nào... Tôi liền giấy lấy giấy bút định viết thư trả anh.

Nhưng trông qua cửa sổ thấy trăng sáng đẹp quá. Bỏ bút giấy, tôi xuống sân bích bộ, ngắm trăng. Tôi đi bên bờ ao, mặt nước long lanh, gợn chạy lên tắn, trong trí òn lại câu Kiều:

« Vàng gieo giữa nước cây lồng bóng sân».

Tôi bỗng thấy cảm tình chan chứa, trái tim hồi hộp. Tôi như có sự gì lạ ở trong lòng mà tôi không hiểu... Đến tôi, tôi cũng không hiểu tôi!.. Hình như nay tôi khác hẳn trước... Trước thì trí tôi, bao giờ cũng sáng-sủa, mà nay tôi thấy tôi mê muội! Đừng trước cái cảnh êm đềm ấy, tình hồn tôi như bị sức động, đến nỗi -anh đừng cười nhé -đến nỗi -nhớ hàng lệ đầm đìa trên hai má...

Nhưng tôi còn đủ chút trí sáng mà tự nhủ tôi:

- Sự cảm động đi chỉ có trong chốc lát, đi ngủ mai đây sẽ hết...

Thôi nghĩ nhâm mãi làm nhảm tai anh

Bạn thân của anh: Lan

(N. B. 25 Juillet 1931)

Mon cher Tâm

Tôi buồn quá, từ chiều hôm qua đến nay chẳng ăn uống gì... Mà suốt năm hôm nay hôm nào cũng ngóng thư bạn...

Anh tệ quá!

«Bạn yêu củ anh Lan»

Hai hôm sau, Tâm nhận luôn được bức thư vẫn tất chỉ có hai chữ gọn thon lỏn:

« Yêu anh... Lan »

gốc cây, dưới bóng lá bàng um tùm xoe rộng như rừng tán xanh. Lan ngắm lũ trẻ rồi tìm tìm cười bảo bạn:
- Chúng nó sẽ được sung sướng hơn bạn ta nhiều!

- Sao chị không trả lời tôi, lại nói lảng sang chuyện khác?

Ấy chính tôi trả lời chị đó. Cái lý thuyết nghiêm khắc của chị khiến tôi lại tưởng đến tương-lai của bạn trẻ. Chúng nó sẽ sung sướng hơn ta... Nếu ta sống lại mười mười năm về trước thì ta còn đỡ thấy đi lạc đường, vì thà rằng ta cũ hần. Ngày nay ta ở vào một thời kỳ cũ không ra cũ, mới không ra mới, người đời họ chỉ đem cái tri-thức giở giang, đem bộ óc «sượng» mà bình-phẩm những sự hành-vi của ta...

Qui cười sáng sặc, ngắt câu bạn:
- Ném thử xem óc tôi có sượng không?

Lan như không lưu ý đến câu chế riêu của Qui, cứ thân nhiên nói tiếp theo:

- Chứ như bạn hầu sinh kia chắc lúc chúng nó tới tuổi trưởng-thành thì thế nào cũng sống trong một hoàn cảnh thích-hợp...

- Biết thế nào là thích hợp?

- Thích hợp, nghĩa là người mới

- Tôi không chấp... nhưng họ thì thảo những gì?

- Họ nói hai người đi đâu cũng có nhau, chuyện trò quá í thắm mật, họ còn đồn nhiều điều tệ nữa kia.

Chị cứ nói.
- Họ bảo có khi anh Tâm lại chơi nhà chị ở mãi đến khuya mới về.

- Có thế! Mà có khi tôi lại chơi anh Tâm cũng ở mãi đến khuya mới về... đầu chúng tôi yêu nhau lấy nhau cũng không sao kia mà... nhưng tôi xin thế với chị rằng anh Tâm đối với tôi chỉ là... một người bạn...

Ba tiếng trống vào học làm ngắt câu chuyện của hai cô giáo. Bầy trẻ nhỏ, tóc cài lược bỏ sỏ sau lưng cùng nhau rầm rập kéo vào trong lớp. Qui nhìn theo, có ráng lãnh đạm, bắt tay bạn không nói gì...

Ở nhà trường về, Lan ngồi cười một mình, rồi lấy giấy viết bức thư sau này:

Anh Tâm,
« Sáng hôm nay tôi được nghe câu chuyện tức mình mà nhất là tức cười quá! Họ đồn chúng ta là một cặp nhân-tình! Họ lấy cứ rằng chúng ta

Sáu tháng sau, đối với Tâm, Lan cũng vẫn giữ tình cách một người bạn... trăm năm.

Bắt đầu khai giảng từ Novembre 1932

Cours de { 1. Littérature française (programme baccalauréat) tous les jours de 19h à 21h 2. Français Mathématiques programme diplôme tous les jours de 19h à 21h 3. Littérature Annamite tous les samedis de 21h à 22h

Ai muốn

- a) học thêm đề thi Diplôme và Baccalauréat cho chắc phần chúng tuyn; b) chỉ có thi giờ học «Lớp tối» đề thi bằng tú tài; c) học làm văn, thơ quốc-văn; d) học thêm hán - văn đề thi quốc-văn; e) giải trí tiêu sấu ngoài những giờ làm việc c.c.sở, thì tới đến trường Hồng-Bang mà nghe mấy ông Cử-uân Khoa văn-chương khoa toán-pháp và nhà thi-sĩ Nguyễn-khắc-Hiếu diễn giảng Ai hỡi thế lệ

LYCÉE LIBRE HONG-BANG

68, 70 Rue Jules Ferry - 12, 14 Avenue de la Cathédrale 39 Rue Lamblot - Hanoi

KHOA HỌC

Tập hồ sơ của Thiên-Lôi

Tôi vốn rất «sinh» làm hồ sơ, bất cứ cái gì cũng neo bộ óc cho kỹ ra một tập hồ sơ mới chịu thôi: hồ sơ đến cả «sợi râu hùm», «mảnh hàm cá»

Đây tôi xin hiến bà con tập hồ sơ về cái mà ta thường gọi là «ông Thiên-Lôi»

I Giòng dõi Thiên-lôi

Thiên-Lôi chẳng phải là con giòng châu giông gì, nhưng ta đừng thấy cái đầu chằm phẩy «l» mà đã vội cho Thiên-Lôi là con nhà hèn hạ, vì tôi định nói Thiên-lôi là Thiên-lôi cũng như nói.Cái «phi» ở nơi «súp-de» thủng, là cái «phi» ở chỗ thủng nơi «súp-de» cái «phi» ấy có phải đầu là người mà ta giám hạ bút cho giòng dõi trăm anh, hay là con nhà hèn hạ được.

Thiên-lôi cũng thế, không phải là người, mà cũng chẳng chịu là một con vật gì có năm đầu, sáu tai, hay trăm hai con mắt.

Cái «phi» ở nơi «súp-de» là cái phi của hơi nước, mà Thiên-lôi là cái «phi» của điện. Hơi nước nhiều mà nổi thủng thì nước phun ra; điện trên mây nhiều mà gặp chỗ phi ra được thì cái «phi» ấy nó là Thiên-lôi.

Thế ra điện sinh ra Thiên-lôi. Nếu Thiên-lôi tôi gọi là ông, thì điện tôi phải gọi bằng cụ. Đó là một cơ làm cho tôi từ trước tới nay và từ nay về sau không hề gọi Thiên-lôi bằng «ông» bao giờ cả. Nếu cái «phi» có thể nghe được thì tôi chỉ gọi Thiên-lôi là «cái Thiên-lôi».

II Ngày sinh và chỗ đẻ ra anh em Thiên-lôi

Thiên-lôi vốn sinh ra bởi điện, vậy tất nhiên muốn có Thiên-lôi, điều thứ nhất là đầu pha... điện.

Điều ấy ở đâu ra? Có người già lờ; cut thun lùn rằng: không biết, có nói cho là khi hơi nước ở mặt bề bỗ... tự nhiên sinh ra điện.

Điện đương theo hơi nước lên rồi cuội mây tản đi. Đám mây này nhiều điện, đám mây kia ít điện, chẳng đám nào điện bằng đám nào cả. Đám điện mạnh đến gần đám yếu thì tức khắc đám có điện yếu sinh ra điện âm. Hai thứ điện đó giao nhau ở trên trời. Nếu mây đi gần mặt đất, mặt đất sẽ cảm sức dương điện trên mây mà

thành ra có âm-điện. Thế là dương điện chứa chất trên mây giao xuống, ra một đường, lửa sáng quắc, tức là cái chớp. Cũng trong khi ấy cũng phát ra một tiếng lớn, ta gọi là sấm. Sấm với chớp là hai anh em sinh đôi nhưng sinh đôi cùng chung một lúc, không ai trước, không ai sau, cũng như khi ta đốt chiếc pháo ánh lửa lờ ra bao giờ cũng đồng thời với tiếng nổ. Sấm chỉ là cái tiếng, vậy ai muốn đua hơi, tìm đến nhà sấm mà mang trở về.

Tiếng sấm có khi ròn như ngã vào hàng bánh đa, có khi âm như thùng lún trên sàn gác... còn đến khi gần quá làm bật cán bút của anh công tử bột hay chị tiểu thư vôi, thì thiên hạ rất minh đồng thanh «sét đánh ở đầu» Thế là sét đánh, tôi cho là tiếng sấm tất chẳng khỏi bị gọi là anh gàn...

Điện cực kỳ lười biếng: khi nó đã phủ trên mặt đất rồi, thì dù ta bảo nó thử tu lại một chỗ, hay bốc lên cao, nó vẫn cứ ý không hề nhúc nhích, hoặc viện cớ không khí khó chèo. Ấy thế giá mà ta có cầm một thanh sắt, thanh đồng, hoặc gập một ngọn

VĂN HỌC

Văn sâu và văn khi - khái hảo

Văn thơ ta hay sâu thẳm, cái đó ai cũng công nhận như vậy.

Ta muốn tìm cách trừ thứ văn sâu văn vơ ấy đi, phải tìm xem vì có gì lại hay có thứ văn sâu ấy.

cây to nào, thì điện s) nhau kéo đến, đua nhau mà leo trèo, có khi lần tuột ra cả ngoài không trung.

Vì có ấy cho nên dương điện trên mây mới lựa chỗ có lấm mu âm điện ấy mà nhào xuống. Vậy ai là người bắt tử muốn ngấp nghé cửa nhà sấm, cứ việc tự tiện, đợi khi mưa to gió lớn, ôm gậy sắt đứng chờ dưới gốc cây to.

(Còn nữa)

Các kỳ sau:

- 1 Thiên-lôi chẳng phải là tên riêng
- 2 Hình dáng thiên-lôi.
- 3 Tình hình và chức nghiệp thiên-lôi
- 4 Những người không sợ thiên-lôi đã
- 5 Những người làm mất giống thiên-lôi.

6 Thiên-lôi già.

CHÀNG THƯ MƯỜI BA

Văn sâu xuất-sản rất nhiều vì dễ làm, dễ bắt chước, dễ cảm người viết dễ cảm người xem.

Một thứ văn đã dễ làm thì tất thế nào thứ đó cũng sản-xuất nhiều, đã dễ cảm người ta thì tất thế nào cũng nhiều người hoan-ngheh.

Muốn trừ thứ văn đó, phải do đến cội rễ, nghĩa là phải trừ cho hết hàng văn sĩ viết văn sâu, hay làm thế nào cho họ viết văn sâu để họ nghe một mình, đừng đem ra mà cảm, dỗ người khác để người khác sâu lấy.

Người ta cứ 18 đến 25 tuổi phải qua một thời kỳ khủng-hoảng về tinh-thần Trong cái tuổi «khôn nhơn» ấy, hay có cái buồn vơ văn bão huyền, tự nhiên nó có, thiếu niên nước nào cũng vậy. Nó là một cái bệnh chung đời, vì vậy nên thường chỉ thấy thiếu-niên là hay sâu.

Nhưng đừng thấy mình sâu, rồi nhân văn sâu dễ làm, than thở ra từng thiên giải, nhân các báo hoan-ngheh thì thơ sâu, gửi đăng lung tung!

Thiếu niên nước khác qua cái tuổi «sâu ấy» cũng không tránh khỏi được cái sâu, nhưng họ ôm sâu lặng lẽ không than văn bằng thơ văn như các văn - sĩ non ta.

Muốn tránh được cái hại thơ sâu ấy, có một cách hiệu nghiệm nhất, là các báo chí đồng lòng không nhận đăng những văn thơ sâu ấy nữa.

Từ khắc lỗi văn đó sẽ tiêu-diệt, mà đầu không tiêu-diệt cũng không hại đến ai, vì không thể truyền đến người khác được. Họ chỉ còn một cách là in thành sách bán, nhưng mấy người đã đủ tiền in sách.

Bên cạnh bọn thiếu niên mắc bệnh sâu, có một hạng văn-sĩ lỡ thời mắc phải bệnh làm văn khi-khái bão-huyền - Thứ văn trái mùa ấy, cũng nhiều người hoan-ngheh lắm; nó rộng tuếch không có ý gì, nhưng người xem cho là ngu nhiệm ý, nên cũng sinh ra văn vơ, quên hẳn cái sự thực đau đớn trước mắt. Thứ đó cũng có hại.

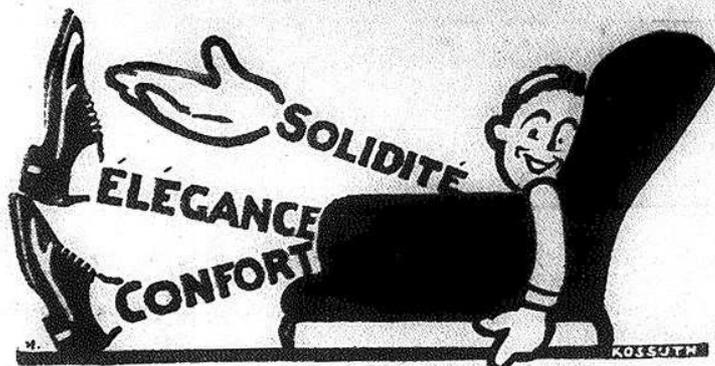
Chết một nỗi, thế văn này cũng dễ làm như thứ văn sâu, mà cũng dễ cảm người ta lắm! Văn-Lục

LẠC QUAN!

5 giờ sáng--- chủ nhà thức giấc, cười gượng -- Thế cũng hay, mình đương không có đồng hồ báo thức!

Mới có đủ các thứ giấy tây đóng sẵn kiểu tân thời giá rất tốt, giá từ 5p00 trở lên đủ các số chân từ 36 đến 42.

VAN-TOAN 95 Rue de la Soie Hanoi (Phố hàng đào)

Con đường mới

Năm mươi năm trở về trước, cái học của người minh là cái học khoa cử, người nước ta ai nấy số nhau ra làm quan, còn mọi đường công nghệ nông, thương, đều những bỏ không để ý đến.

Sự ấy ai cũng đã biết. Từ đây giờ về đến giờ, cái học « mới » của người cũng không khác gì trước. Tuy cũng có ít người theo học để về làm ruộng hay ra kinh doanh mọi việc, song đó cũng là một sự bất đắc dĩ, mà những người đó thường cũng là những người « bất đắc chí » mà thôi.

Còn số đông, dù học về mặt nào cũng vậy, cái hy vọng đầu và cuối cùng vẫn là mong được một chỗ làm trong các công sở nhà nước.

Như thế cũng không có sự gì đáng trách cả; vì cũng như một chức quan ngày trước, cái địa vị ông tham, ông phán ngày nay có thể làm toại hai cái ý muốn cần thiết của người mình: muốn được nhiều tiền và muốn nhân không kể cái lòng ham danh giá, dù làm một ông quan hay một ông tham cũng được hề hã cả.

Kẻ nào đứng ngoài mà chê bai không thích cái kết quả của sự học « mới » đó, chỉ là những kẻ mình lại tự giới mình mà thôi.

Bước sang năm nay, và từ năm nay trở đi, có lẽ thay đổi hết cả Đạo nghị định quan Toàn-quyền vừa ký đã giảm lương các người làm việc tại công sở xuống đến một con số nó ở làm cho cái chức tham, phán không còn được người ta ước ao như xưa Cùng một lượt, lại hạn chế số người làm, và tăng giờ làm việc, như thế một chỗ ngồi trong các công sở sẽ không là một chỗ nhàn, có thể ngủ gật hay ngáp xuống được nữa.

Cái kết quả gần ngay của những sự thay đổi ấy, là một số người « thất nghiệp » khá đông, càng ngày càng đông, mà những người học các trường công ra rồi sau đây cũng sẽ là những

người « thất nghiệp », một phần lớn Vì cái học « mới » của mình nguyên cũng chỉ cốt một chỗ làm việc nhà nước mà thôi. Ra đời cái học ở « nhà trường » không đủ làm một cái kh giới mạnh có thể đối phó với những sự cạnh tranh được. Trước sự thực trước cái cảnh của người đời tranh nhau sống, cần phải có một cái quan niệm riêng, rõ ràng mà thiết thực, không phải những cái mộng mơ màng mơ vẫn không đầu mà các nhà thi-sĩ viên vòng ta đọc đã gây cho cái óc non nớt của ta.

Nghĩa là muốn sống trong cái đời bây giờ, ta cần phải tự luyện tập một cách riêng. Sự luyện tập ấy phải không giống cái sự luyện tập khác, khi mà cái hy vọng của ta chỉ là muốn một chỗ ngồi nhàn trong công sở nhà nước.

Và lại bây giờ, muốn như thế cũng không được nữa. hay nói đúng hơn thì chẳng ai muốn như thế nữa, Mười năm đèn sách công phu, để

Shu nữ.

Tình-cảm

Đàn bà vốn giàu tình cảm : vui đấy thì tươi cười hơn hờ như đóa hoa phù dung buổi sớm, buồn đấy thì nét mày chau đầu dàu, bao nhiêu nỗi cảm tình thương đều hiện ra nét mặt.

(Ý xã hội Việt-Nam, chị em từ xưa đến giờ, ăn nói phải nglêm trang thùy mị, một tiếng cười li cũng đủ cho người ngoài dị nghị

Song cũng không vì hoàn cảnh mà lòng dễ cảm của chị em thay đổi đi được. Thôn hoặc cũng có người giữ gìn ý tứ, gian cũng không ai biết là gian, yêu cũng

được 50 đồng bạc lương một tháng đối với trước thì thật là ít ỏi quánh nhất là bây giờ ta cũng đã biết rõ rằng một ông tham chỉ là một ông tham thôi.

Nói nhắc lại, mấy sự cải cách của chính phủ đã thay đổi hẳn con đường đi, cái ý muốn của thiếu niên ta.

Không phải là một sự giờ mà cũng là một sự hay đấy,

TAM-LINH

không ai biết là gian, ... nhưng cái vẻ thân nhiên ấy chẳng qua được nhất thời, lúc không ai lai sut sùi kể lẽ nỗi lòng cho bở những khi phải cố để nén lòng uất ức hay tình thương mến.

Chị em không phải là không biết nghĩ ngợi, song chị em có phúc cảm mới hay nghĩ, mà có nghĩ nữa, cũng không bao giờ lấy công bình mà xét đoán. Người nào được chị em yêu tất đủ hết các nết tốt, có tình xấu chị em cũng không trông thấy; trái lại, những người mà chị em ghét sủa, thì dầu lài giới mười mười hồ để mấy ai đã làm cho chị em chịu nhận rằng những người ấy là tài giỏi. Cũng vì thế mà chị em ghét ai thì ghét cay ghét đắng, yêu ai thì tâm lòng yêu lại đậm thắm nồng nàn.

Cái lòng dễ cảm ấy có ảnh hưởng đến cả một đời người. Cái tình hay nói xấu chị em về tôn cai trị của mình, cái lòng yêu thương vô hạn của người mẹ đối với con, những nết hay thói giờ của chị em đều vì đấy mà ra.

Chị em có dễ cảm thế, những khi đọc tiêu thuyết, mới có thể khóc với Tô-Tám, than cho Lê-Anh, tự đem mình đặt vào địa vị người trong chuyện, rồi mơ hồ khóc huyên... Lại những lúc chán đời buồn vì duyên hay tại vì phận, chị em không có đủ nghị lực mà chống lại cái sâu nỏ vương vít lấy mình, đến đem thân ra xuống hồ Gươm, cũng là vì lòng dễ cảm đó thôi.

Nhưng cũng vì chị em dễ cảm, nên mới biết thương người, mới có tấm lòng h-sinh cho người mình yêu mến.

Nhìn vào trong gia đình Việt-Nam mới rõ tấm lòng sả kỳ ấy cao lên đến bậc nào. Nhiều chị em đầu lút mặt tối, đem hết tâm chi để chiều chồng nuôi con, cái gì đau khổ mệt nhọc chịu đựng lấy, mà vẫn vui lòng không hề oán trách ai.

Nhờ ngay xưa, trong truyện Tam quốc, Lưu-huyền-Đức có câu khen Triệu á n rằng: « Tá-Long trong thân toàn là dấm » Bây giờ, đối với chị em, cũng có thể nói « chị em, trong thân toàn là tình cảm ».

NHẤT LINH

— Thưa cụ, cụ có thấy người đội xấp nào không?
— Không...
— Thế thì cụ đưa cái ví đây!

Bà Nghi — Kia bà hàn đi đâu đấy? cháu làm sao mà một mình sương gió?
Bà Hàn — Ấy cháu đau răng, tôi định đến bác Đốc hỏi xem nên mang cháu đi chữa đâu?
Bà Nghi — May quá, thàng chín này trước cũng đau, hôm miệng sưng to bằng hai thế mà tôi chỉ đem cháu lại nhà Giờng rãng Trần-quang-Minh chữa vài lần là khỏi
Bà Hàn — Ấy tôi quên bưng đi đấy, bác Đốc chín trước cũng giờng rãng vàng ở đó, vẫn khen công việc cần thận và có vẻ mỹ-thuật mà nó út là chữa mấy cái răng cho bác gái cháu thì lại thần tình quá — Chẳng biết có gần đây không?
Bà Nghi — Kia kia, ngay trước mặt, bác cứ trông biển đề « Nhà giờng rãng » TRẦN-QUANG-MINH số nhà 199 phố Hàng Bông là phải

Một sự chẳng ngờ
Tương số xưa nay tôi vẫn cho là một Khoa-học thường thức để tiêu khiển song vì tình th-mơ nên tháng hai vừa rồi tôi có đến chơi nhà ông Thân-cốc-Tử số 49 phố Hàng Bông đem xem 1 quẻ Cát hung, văn bạn tương lai « ví vãng ».
Ông nói đều đúng cả, nhưng ông có giận một điều cần thiết rằng phải đi phòng, kéo đến tháng tám này theo đến vợ chết con chết.
Tôi chẳng để ý đến lời đoán, vì vợ tôi đang có thai mà khỏe mạnh; thế mà đến tháng tám ngày mồng chín con tôi chết, đến mười hai vợ tôi chết một cách chẳng ngờ.
Tôi rất đau đớn, song rất phục tài ông Thân-cốc-Tử là một nhà tướng số rất giỏi đời nay. Vậy có vài hàng thành thực giới thiệu ông với bà con ta.
Bà-nợc-Khang
320 Route de Hue

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Cái hại nhà Nông

Sâu cắn lúa. — Tỉnh Hương-yên là một tỉnh bình nguyên đất màu tươi tốt phần nhiều dân cư sinh nhai về nghề nông mà mấy năm nay hết mùa hết ngập lụt lại đến cái hại sâu cắn lúa. Sâu cứ cắn ngang ngọn lúa bông gậy gặp xuống, cây no đến cây kia ruộng này sang ruộng khác, mà cái giống sâu ấy sinh-sản rất mau chóng, ít lâu đã tràn lan ra khắp cả.

Các nhà làm ruộng họ đã tìm xem thì biết rằng giống sâu ấy cứ ngày thì chui xuống đất ẩn, đêm lại leo lên cây cắn bông nên họ không thể tìm cách gì mà trừ được, đành phải chịu đòn thợ gạt về gạt chạy mà phần nhiều các ruộng lúa còn xanh cả. Vùng bắc-ninh cũng thế họ cũng phải gạt chạy.

Ước ao rằng chính phủ kịp tìm phương bổ cứu ngay cho.

Nhi-Trạch

Tìm rõ về việc đúc bạc giả để lừa người

NAM-DINH. — Mười một giờ đêm hôm 10 Novembre, ông phó mật thám Roger và 6 người mật thám ta lên nhà số 53 phố hàng Song khám bắt những vật làm đồng làm bạc giả.

Nguyễn-Hoàng sau khi hết hao ngời tù ra, chơi bởi cực kỳ xa-xỉ, nào ở-tò nào ở-đào, nào ở-xi, nào tài bán, nhất thiết cái gì cũng tư phụng rất sang. Bởi vậy sở mật thám mới để mắt đến Hoàng.

Quả nhiên Hoàng đã mưu với Long quán làng Bình-chương, huyện Bình-lực Hà-nam, cái cách đúc bạc giả một đồng 5 xu để lấy tiền mà sai-phai.

Thật dự họ gặp chàng nào hợp của thì họ làm tình và họ giảng giải chỉ dẫn nào khôn, nào thuộc pha, tiếng bạc, rồi họ đưa rằm ba đồng bạc nhất để làm. Quả nhiên một hai lần đầu họ đưa gấp đôi số bạc có thể tiêu được. Nhưng đến lần thứ ba, thứ tư, họ lừa được một mớ tiền thật khi to là họ làng, đôi không thể được.

Hiện nay họ đã bị giam ở sở mật thám và nghe đầu họ đã thú nhận. Tang vật bắt được ở nhà Hoàng là: một thùng bao chè, sáu đồng bạc cũ, kẹp, bút, rùa và mấy gói bụi đồng bụi sắt ở trong túi Hoàng.

○

Bố vợ phải chém

Ở xã Thanh-Khê thuộc huyện Thanh-Liêm có hai vợ chồng nhà kia chỉ cõ nhậu như ăn và mồm cả ngày. Mà ngày ấy ngày khác cứ inh ỏi lượn. Ông bố vợ thấy vậy liền lấy lời lẽ khuyên can con rể.

Nào ngờ anh rể lại là tay phòng như gấu, chửi ả lời giậy lại đâm khùng như vác giao đâm ông nhạc túi bụi. Ông cụ khốn nạn già yếu bị đâm lùn khấc.

Việc này đã mang đến của công, mong rằng quan trên sẽ thẳng tay phạt anh rể bắt trị nào đấy để làm gương cho kẻ khác.

○

Một ông già bị nhát búa bổ gần vỡ sọ

HAI DUONG. — Hôm 10-11 vừa rồi vào khoảng ba giờ chiều một ông già tên là Trần-văn-Lan, 60 tuổi, đang quán lý chiếc đờn diên cho một người tây kia bị tên đầy tớ tên là Mạnh lấy búa đánh vỡ sọ, nguyên do như sau này:

Chiều hôm 8-11 ông già Lan bảo tên Mạnh là đầy tớ mang trâu đi trăn, không hiểu chân thế nào mà lúc về nói với ông ta là một con trâu bị ốm chết rồi. Ông ta vội chạy ra xem thì thấy trên đầu con trâu có vết tim mà lại sây da, tức mình liền đem việc đó nói cùng người chủ tây, người chủ tây liền bắt tên Mạnh phải đến 3op.

Sau khi được lệnh đó, ông già liền cho gọi tên Mạnh lên bắt đầu, thì nó xin khất ít lâu để thu xếp gia. Mỗi mớ của kẻ tiểu nhân nhóm lên từ đó. Hôm 10-11 vừa đây, ông già Lan ở đờn diên đi ra chơi nhà bà con, kẻ chủ tây người tây tình, tên Mạnh vác rai

búa lò giò theo sau mà ông già Lan không biết, thỉnh linh bị nó choang một nhát vào giữa đỉnh đầu, máu me vọt ra lênh láng, không kịp kêu liền ngã ngay ra đó, tưởng ông già đã chết téo phần chủ kia liền bỏ búa chạy chồm, vô phúc cho đứa sọt nhào, bị mấy người đi qua đỡ trông thấy hồ hoán lên đuổi bắt trời được, đoạ họ vực ông già Lan lên cáng, không về phủ Nam-sách cứu chữa nhưng không đủ đồ dùng, oca lại cho khiêng lên nhà thương tỉnh. Bệnh tình ông ta xem ja rất nặng khó lòng qua khỏi. Còn tên đầy tớ quái kia đã bị tổng giam để giải ra tòa xét xử.

○

Tình cờ bắt được chú Khách giết người và một khẩu súng lục với 7 viên đạn trong tay

PHIA-LAI. — Hôm vừa đây, trong khi đi tuần M. Vi-vân-Tâm với mấy người vẫn định thấy một chú Khách ra về khá nghi đang mon men đi theo sau một cái xóm thuộc làng Bắc-nội huyện Chi-Linh (Halong) liền lại hỏi. Chú khách trông thấy toàn dinh và M. Tâm thì có vẻ lo lắng cuống, hoảng vút khẩu súng lục đang cầm trong tay xuống đường ồ té chạy, nhưng bị đuổi bắt lại ngay, cả khẩu súng nữa.

Hỏi lên sở sen-đam tỉnh lý, các viên chức khám trong mình còn thấy bảy viên đạn. Chú khách đã khai tên là Liêu-A-Quang 28 tuổi, không có chủ ở nhất định và đã thú là chính tay chửi đả gét hại người ở Ba-xa hồi trước đây mà vụ ấy các nhà chuyên trách chưa tìm thấy thủ phạm.

○

Bão ở gần Tourane

Mười giờ sáng hôm qua thiên văn đài Phú-Liêu báo tin có bão ở về tuyến mười một và kinh tuyến 114, gió thổi mạnh về phía tây ngay gần miền Tourane, cách xa chừng hơn 200 cây số.

Một người đàn bà đẻ 2 chùm trứng

Sadec. — Vừa rồi, tại làng Phú-hòa một người đàn bà tên là Nguyễn-thị-Có vợ Hương-quân Hương, có thai được 4 tháng trời, thỉnh linh hồi tám giờ tối ngày 26-10 thấy đau bụng. Người nhà tưởng đ'ng thai, cho gọi cô đỡ lại. Cô đỡ xem xét rồi nói rằng Thị-Có sắp ở cữ.

Quả vậy, đến 9 giờ thì có chuyện bụng, quả 10 giờ thì đẻ. Nhưng Thị-Có không đẻ con. Người chồng coi kỳ lạ thì là hai chùm trứng, mỗi chùm ba chục trứng, mỗi chùm to bằng ngón tay cái.

Đẻ rồi, Thị-Có vẫn mạnh như thường.

Một bọn cướp Khách đánh một làng thuộc Hà-giang và bán chết một viên hạ-sĩ quan

Đêm hôm 10-11, một bọn cướp Khách rất đông, họp thành toán quân nhỏ, dù cả khi giờ: súng lục, đạn dược, kéo qua biên-giới Hà-đây, vào cướp một làng thuộc tỉnh Hà-giang. Quân cướp Tàu đánh đuổi dân làng đi nơi khác chiếm hết cả nhà cửa rồi đóng trại ở đấy.

Dân làng chạy suốt đêm đi ẩn nấp. Quan binh Hà-giang được tin lập tức cho lính trong về giúp học gác kia.

Hai bên đàn trận đánh nhau dữ dội. Trong khi giao chiến, quân cướp bị thương nhiều, thấy nguy, bỏ chạy hết đến quan quân bị một viên hạ-sĩ quan giết mạng.

Các viên chức đã đến tận nơi xem xét tình hình.

Ngoài giờ học tại trường công và trường tư, học-trò muốn thi bằng Sơ học Pháp - viết được chắc chắn, nên luyện thêm Pháp-văn và Toán-pháp.

Hội trường Thăng-Long.
Số 2 và 9 Hàng Cột.

PHÒNG THĂM BỆNH

của Bác sĩ Nguyễn-văn-Luyêu

8, Rue de la Citadelle

Khám bệnh ở nhà và đi thăm bệnh mọi nơi.
Chữa bệnh bằng điện, khỏi được các bệnh kinh-niên.
Ở số 8 Phố Đường Thành
(hãy là Cửa - Đàng hàng Da, sau phố Xe Đều)

THƯỢNG KHÁNH Y-QUÁN

Grande pharmacie sino-Annamite

Những thuốc gia-truyền đã nổi tiếng trong 70 năm nay

Thuốc tẩy. — Dùng thuốc này mà tẩy, không phải kiêng cơm, uống vào không đau bụng, người không nhọc mệt, ai dùng qua rồi cũng chứng nhận như thế. Giá bán nhất định 5 xu một liều, mua buôn tính giá riêng.

Thuốc đau mắt. — Thuốc này là một phương thuốc gia-truyền có đã ba đời nay, dù đau nặng nhẹ, hoặc màng mọng lâu năm, dùng thuốc này chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngay, người nhơn trẻ con đều dùng được cả. Giá bán nhất định một hào một lọ, mua buôn tính giá riêng.

Thuốc hoa nguyệt chất. — rất thơm, bán cực rẻ. Gi 2 hào một lọ.

Thuốc ho. — Dù ho lâu, mới ho, ho gió, ho đờm ra nửn rãi gà, ho ra huyết, ngày ho đêm ho, người hơi ngày ngày sốt nóng, người lớn hay trẻ con mắc phải xin đến ngay THƯỢNG - KHÁNH Y - QUÁN 172 phố Huế, Hanoi

Thượng Khánh Y-quán 172 Route Hué, Hanoi

HIỆU BÀN ĐÈN

ĐỨC - THÀNH

HANOI --- Số 3 Phố Hàng Sắt --- HANOI

Quý khách muốn mua buôn, mua lẻ các thứ ĐÈN bày bán thờ, tử che, đèn xem sách.

Đèn ĐUN NƯỚC bằng essence của hiệu ĐỨC-THÀNH, đèn CỒN, đèn MANÇON, đèn BẢO đèn ROM, đèn PILE, đèn ĐẮT đèn AN THUỐC và các đồ sắt dùng làm nhà.

Trước hết quý khách hãy chiếu cố tới hiệu ĐỨC-THÀNH phố hàng SẮT Hanoi xem mẫu và giá hàng.

Các thứ ĐÈN bán hiệu tự chế ra có vẻ đẹp và chắc chắn chứ không đến nỗi các ngài phải chê bói như một vài nơi bán thứ xấu kém rẻ tiền.

Riêng đèn của bản hiệu cũc ra đã LĂU NĂM nên rất có vẻ tinh xảo ít nơi bì kịp vì thế quý khách chiếu cố mỗi ngày một đ'ng, hàng hóa càng ngày càng tăng vẻ đẹp,

Bày tại Hội Chợ Hanoi STAND L n° 15

Đức-Thành n° 3 Rue des Médicaments Hanoi

TÊ-MỸ

Cho thuê (XE ĐÀM-MA
BÓN RỘNG
Ô-TÔ

30, Ngõ trạm mới

Rue Berthe, HANOI

Các ngài nên cho các em học:

TRƯỜNG

SONG THANH

Rue Jacquin

ở nhà trường có thầy giáo đứng dẫn, săn sóc kỹ lưỡng đến sự học của các em.

Al lên làm thủ tướng nước Đức thay Von Papen

Sáng nay, ông Hitler lãnh tụ đảng O. G. X. H. đến kinh thành có nói rằng đảng Q. G. X. H. không chịu điều đình với ông Papen, nhưng ông Hitler sẵn lòng dâng lên quan Tổng-chức Hindenburg cái trương trình của đảng Q. G. X. H. nếu ông Von Papen không dự vào cuộc đàm thoại.

Thông-chức sẽ tiếp riêng lãnh tụ các đảng, rồi sẽ ủy một người thân tín tiếp tục điều đình.

Hội nghị Bàn tròn

London 17-11. — Hôm nay hội nghị Bàn-tròn đã họp phiên đầu. Ông Mac Donald chào mừng các đại biểu Ấn-độ Hội nghị còn phải chờ 9 vị đại biểu Ấn-độ nữa rồi mới họp hẳn. Bắt đầu từ thứ hai, ngày nào hội nghị cũng họp.

Nước Nhật muốn nhờ hội Vạn-quốc điều đình với nước Tàu mua đứt Mãn-châu

Mãn-châu biến tay về tay nước Nhật đươg bảo hộ mà người Tàu vẫn muốn khôi phục lại, nhưng vì yếu thế nên đành chịu bó tay. Người Nhật tuy đã oanh được Mãn-châu nhưng không lấy gì làm chắc, nên họ vẫn tìm hết phương kế để làm cho cái địa vị của họ được vững bền.

Mới đây viên chủ tịch phòng Thượng hải ở Casaka vừa thảo luận một chương trình để giải quyết được Mãn-châu. Cứ như bản chương trình ấy thì Nhật sẽ nhờ hội Vạn-quốc điều đình với Tàu để mua đứt Mãn-châu, và sẽ yêu cầu Tàu phải trợ thuận.

Nước Tàu định gia bán Mãn-châu là bao nhiêu thì Hội Vạn-quốc sẽ đứng làm môi giới cho họ. Khi nào giá cả thỏa thuận rồi thì Hội Vạn-quốc sẽ tính quyền lợi của Nhật ở Mãn-châu rồi khấn trừ đi. Ngoài ra lại phải tính số tiền của Tàu đã vay của Nhật mà chưa trả được thì cũng khấn trừ với cái giá mua ấy. Nếu còn thiếu thì trong một thời hạn là 25 năm Nhật sẽ phải trả hết cho Tàu.

Nếu nước Tàu muốn đòi tiền ngay thì nước Mỹ hoặc mấy nước khác sẽ cho Nhật vay nhưng phải giao tận tay hội Vạn-quốc để trả cho nước Tàu.

Nhật sử trích ra mấy phần trăm trong tiền thuế nhập cảng ở Mãn-châu để trả khoản tiền nợ ấy.

Phổ-nghi hiện đương làm chủ tịch ở Mãn-châu sẽ được bầu làm viên-trưởng viên hành chính nước Trung-hoa, và nếu nước Tàu muốn lập lại quân chủ thì phải tôn Phổ-nghi lên làm Hoàng đế.

Viện đại biểu Nhật cho rằng, nguyên nhân việc rối loạn ở Viễn-đông là lỗi tại nước Tàu vô chủ như tờ phúc bản Lytton đã thừa nhận.

Nếu hội Vạn-quốc không thừa nhận Mãn-châu được tự trị thì Nhật sẽ tục khấn ra khỏi hội Vạn-quốc.

Tin làng báo

Sáu tháng giới giữ địa-vị tuồng báo, chuyên bản đến những vấn đề của Nông, Công, Thương ba giới, bắt đầu từ 25 này - Nông - Công - Thương báo lại ra hàng ngày nhận thêm bản phụ bản thông tin.

Bước tiến (thủ của Nông-Công-Thương đều nhờ cậy ở quốc-dân, mong quốc-dân nên khuyến khích nó.

Vì mọi vật đều bị giảm giá, N. C. T. báo giới có 2 xu mỗi số hàng ngày. Mỗi năm : 6p -- 6 tháng ; 3p50 - 3 tháng : 2p

Cuộc số số lấy đồ đạc của hội Tê - sinh

Chiều theo n.đi-dịch số 3655-A.1 ngày 24 Octobre 1932 của quan Thống-sứ Bắc-kỳ, hội Tê-sinh được phép đặc biệt tổ chức một cuộc số số lấy đồ đạc. Số vé nhất định là 15.000 giá mỗi vé là 0p20. Số mở vào ngày 1er Février 1933 tại Hanoi, do quan Đốc-lý kiểm soát. Những số trúng sẽ yết thị và đăng báo. Những vật trúng số không

ấy trong hạn một năm kể từ ngày mở số sẽ là vật số hữu của hội.

Hội Tê-sinh đương in vé, khi nào bắt đầu bán sẽ có lời công bố để các quý vị từ thiện mua giúp cho.

Hội Tê sinh lai cáo.

T. B. — Hội Tê sinh xin kính trình chư quý vị rằng bà Phạm-quỳnh vì bận việc riêng, đã xin từ chức. Bà đã tận tâm giúp hội bấy lâu, công việc đều chu đáo, bản hội xin tỏ lời cảm tạ bà.

Hội đồng quản trị họp vừa rồi đã cử bà Lê Dư quyền tạm chức thủ quỹ cho đến ngày họp đại hội đồng thường niên cuối năm nay.

Hội Bắc-kỳ châu-phả thiết tiệc trà đãi ông Phạm-quỳnh

Huế. -- Hội 9 giờ tối 19 Novem bre vừa rồi, hội Bắc-kỳ châu-phả là một hội do người Bắc ngự ở Trung kỳ lập ra, có thiết tiệc trà đãi ông Phạm-quỳnh tại hội quán ở bến Ngự.

Bữa tiệc này, đến dự tất cả chừng bốn chục người, trong số có 3 quan Thượng-thư : ông Phạm-quỳnh, thượng thư kiêm Đổng-lý Nội-các, ông Vương tử-Đại, thượng thư bộ Công và ông Nguyễn-khoa-Tấn, nguyên thượng-thư bộ Hộ.

Sau khi mọi người cùng tới đông đủ, ông Hội-trưởng (một viên thư-ký tòa Khâm) đứng giãi nói mấy câu kể qua cái mục đích của hội và khen ngợi nhữ gđai đức của ông Quỳnh, tài đức nó đã đưa chủ nhân báo Nam-Phong từ một nhà viết báo lên chức thượng-thư kiêm Đổng-lý Nội-các.

Đáp lại lời ông hội-trưởng, ông Quỳnh nói đại ý ông là một người mà nghề

Văn vui ..

Đi xe lửa

Một hôm ông Lý 76 vác ó ra Hà-nội mua mấy cái ngai để về thờ. Ông ra đi từ sáng sớm, từ mô sang đã đến ga. Đợi mãi mới lấy được cái vé, vừa bước chân ra của ga, anh phắc tơ soát vé giật ngay lại, ông chưa kịp hỏi hỏi đã thấy cái ó của ông sang tay người phắc tơ nọ.

— Đi đâu mà vội thế, còn để người ta cầm xem anh mang đồ có nặng quá 10 kilos đã chưa!

Ông Lý, nhìn cái ó, rồi lại nhìn cái cán tay sù-sụ ở bên mình, lầm bầm:

« Mười kilos! mười kilos! »

Trong lúc ấy, người soát vé đã đặt cái ó lên cái cán, nhấc mấy quàng đồng, rồi lại nhìn nét mặt sù hời của ông Lý... Như đã cam lòng, liền vứt cái ó giả ông:

— Mười kilos rưỡi! Đáng nhẽ phải giả thêm năm xu nữa, song ta sinh phúc cho nghe chưa?

— Dạ. Lúc bấy giờ xe lửa vừa đến. Ông Lý hấp tấp xách ó cầm cổ chạy ra. Hết toa này đến toa khác, toa nào cũng chật ních : nào người, nào hàng hóa, nào lợn gà, ... con ruồi bay cũng không lọt. Sau cùng,

nghe nghiệp là làm sách, làm báo, nhật đản, được Hoàng-Thượng và Chánh-phủ Bảo-bộ tin dùng, vội vào cho giữ một trọng trách, cái trọng trách ấy, ông cũng biết là đối với ông, nó nặng nề lắm. Sau hết ông khen ngợi cái tôn chỉ của hội Bắc-kỳ châu phả.

Mãi đến mười một giờ khuya mọi người mới giải tán.

còn lại cái toa cuối tàu, ông Lý thấy vắng tanh, vác ó lên. Sợ, ông không dám mở cửa, khẹp nép dựa vào mấy ngàng sắt...

Xe lửa chạy, ông Lý đã yên dạ. Bỗng thấy cánh cửa toa mở. rồi một người vác quàn áo tây, tay đeo băng, đầu đội mũ cát kết vàng, bước ra, trông có vẻ uy nghi lắm. Ông Lý bất giác bắt lên câu:

— Lý quan lớn.

Người vác quàn áo tây quay lại, thấy ông Lý, hỏi ngay:

— Về đâu?

— Bầm đây.

Người soát vé, bêu môi ra vẻ khinh bỉ, rồi quát lên:

— Anh đi hạng tư sao lại lên đây?

Ông Lý vừa run vừa lắp bắp:

Bầm... không còn chỗ... nào nữa!

— Cái đó không biết. Anh đi hạng tư, phải lên toa hạng tư.

— Bầm chặt quá! Chả nhẽ con lại ở lại

— Cái đó không biết...

Rồi ông Lý thấy người kia mở cái cặp da, lấy bút chì viết. Viết xong đưa mảnh giấy cho ông Lý, hỏi:

— Đưa đây một đồng nữa.

— Bầm con không có.

— Khôn có à, thế thì phải ra tòa.

Ông Lý ngơ ngác nhìn người khảm vé, rồi lại nhìn mấy cái toa chật ních, son ruồi bay cũng không lọt.

Đến Hà-nội thấy lâu từ từ đó lại. Ông Lý với vác quàn nhảy xuống. Quái! không thấy gì đâu! Ông chỉ thấy mấy ngàng sắt sơn nửa đen nửa đỏ chắn ngang đường mà bên kia mấy ngàng sắt, người, đợi xe lửa đi, đứng đen ngịt...

Ông còn đương ngơ ngác, xe lửa đã từ từ đi, rồi ông thấy một người cầm lá cờ đỏ, bước lại hỏi ông dùng dây lóm gì ông cứ thực tình thưa lại.

— Không biết, anh không có quyền xuống! Anh xuống là phạm pháp, phải ra tòa.

Ông Lý sợ hãi, nhìn người cầm lá cờ đỏ, nhìn cái xe lửa đã xa, rồi lại nhìn đến thân. Trong bụng hoang mang, mồm lầm bầm:

— Ra tòa!

NGUYỄN VĂN XUYỀN

Nhà, đất bán rẻ

Muốn bán một cái Hotel ba tầng, số 338 và 340, đường Khâm-thiên, làm toàn bằng ciment armé và gỗ lim trong có 16 buồng đủ cả đồ đạc đương Hồng-kông, tủ gương v. v. Và một khu đất 310 thước ở bên cạnh.

Tùy ý ngài nào muốn mua một lô đất hay là nhà cũng được, giá bán rất rẻ, cách giá dễ dàng.

Ngài nào hỏi xin mời lại hiệu thuốc hay có tiếng.

Từ ngọc Liên, 78 Hàng gai Hanoi

TIẾNG LŨNG KHẤP HOÀN CẦU

CHÈ KIM-THAI NHẬT-PHẨM TAM-HY

CHU V.S. CHÈ

Nhỏ cảnh sanh nước mua tại : Hanoi Hàng Ngang số nhà 3 Hàiphong Phố Khách số nhà 140

HIỆU ICH-CAT

47 HÀNG GAI HANOI

LÀM ĐU CÁC THỨ DẦU VÀ CLICHÉ GỖ ĐỒNG, SẮT, NGÃ CAO-XU VÀ BIÊN ĐỒNG

hôn bướm.. ..mơ tiên

của E Khai Hưng

Tranh vẽ của Đông-Son.

... (1) Ngọc ở dương kê về, dáng điệu buồn rầu, lưng tựa cột hiên chùa nhìn vợ vẫn. Giơ chân đôi, thẳng cửa Tam-Quan trông ra, con đường đất đỏ ngồng ngoè đi tít về phía rừng tre xanh biếc, bao bọc mấy xóm xa xa. Bên đường lạch nước phản-chiếu ánh mặt trời lấp lánh như tấm kính dài.

Cảnh đẹp bỗng gọi lòng thích họ của của Ngọc.

Xưa nay chàng đi chơi đâu cũng thường đem theo giấy cùng thuốc vẽ thủy họa. Chàng liền xuống nhà tra mớ va-li lấy các họa-cụ lên ngồi vẽ.

Đương búi hoáy trộn màu, pha thuốc, nghe có tiếng cười khúc khích ở sau lưng, quay lại thì là chú Lan. Ngọc đương buồn, gặp chú trong lòng lại thấy vui, chàng cũng chẳng hiểu vì sao mà vui, bẽ cũ vãng chú lâu lâu thì thấy mình nhớ vợ, nhớ vẫn như thiếu cái gì mà không nhận ra, Ở nơi hẻo lánh không mấy ai biết nói câu chuyện cho ra câu chuyện thì ba; người có tri-thức làm gì mà chả chóng thành một cặp tri-kỹ. C í đó cũng chẳng có chi là lạ!

Chú Lan nghiêng đầu ngắm nghía bức tranh rồi mỉm cười bình phẩm:

— Cây đại ông vẽ sao không có ngọn?

— Không cần có ngọn.

— Vẽ thế sai!

— Nhưng gần quí thì trông sao đủ toàn thân cây được?

— Thêm vào chứ! Mà cảnh của ông không có người.

— Ấy tôi cũng biết thế, chính tôi đương muốn tìm một người làm kiêu mẫu. Hay chú ra dùng cho tôi vẽ nhé?

(1) Xem Phong-Hóa từ số 21.

— Cứ nghĩ ra mà vẽ không được à?
— Cũng được, nhưng không đẹp vì không giống như hệt rắng bộ... Đi! chú làm ơn ra đứng tựa gốc cây đại cho một lát.

— Vàng, thì ra. Nhưng ông vẽ mau mau lên nhé.

Ngọc đặt cái bìa cứng lên hai đùi, cầm bút chì ngồi nghĩ ngợi:

— Chú nhìn ngang về phía rừng đôi bên tả.

Độ 15 phút sau, Ngọc hai tay cầm giờ bức tranh, nhấm một mắt lại ngắm nghía, rồi tùm tùm cười:

— Xong rồi, cảm ơn chú!

Lan vội vàng bước lại gần ngưỡng cửa, chỗ Ngọc ngồi, thoát nhìn, chú kính ngạo:

— Chết! sao lại vẽ tôi mặc áo từ thân như con gái thế?

— Không hề chi! Tôi chỉ mượn

chú làm mẫu để vẽ một người con gái đẹp thôi mà.

Chú Lan có rắng không bằng lòng ngay quay đi. Ngọc vội gọi giắt lại:

— Này chú! Chú giận tôi đấy à?

— Ông khinh tôi quá! Lần này không biết là lần thứ mấy, ông chế riễu, ông coi tôi như là một người con gái.

— Không phải là tôi gièm khinh

con gái... Chính tôi muốn thuật lại bằng nét bút, sự tích bá công ch ủa đời đức Nhân-Tôn xuất gia đầu Phật, câu chuyện chú kể cho nghe hũa nó ấy mà.

— A ra thế!

— Đây chú coi: Công chúa vừa tới chùa, đứng tựa gốc đại già nhìn về phía Thăng-long, nghĩ tới đức vua cha cùng Hoàng hậu, nét mặt rầu rầu giọt lệ rơi trên má...

— Thế thì ông vẽ sai rồi. Công chúa quả-quỳ đi tu, mới tới chùa là vui đạo Phật ngay...

— Chuyện thực vẫn thế! Nhưng tôi muốn tả cái tâm tình Công Chúa lúc bấy giờ đương phân-vân nửa muốn quay về nơi Đẽ-dò vì sợ cha mẹ thương nhớ, nửa muốn ở lại mà tu thành quả phúc.

Lan mỉm cười. Ngọc thấy Lan cười cũng cười theo, rồi nói luôn:

— Lúc bấy giờ có tiếng chuông chùa ngân-ngã, như danh linh con mẹ, như gột rửa linh-hồn trần-tục của Công Chúa...

Lan lại cười:

— Ông vẽ sao được tiếng chuông?

Vẽ được! Nghe là vẽ Công chúa coi: mắt lơ lơ ngược nhìn giới như đương nghe chuông chùa mà câu khẩn đức Thích-giá máu-ni để ngái cửu vớt cho được thoát chốn trần luân.

— Nếu ông vẽ được thế thì khéo lắm!... Còn vẽ Công chúa mặc-áo từ thân thì chắc ông theo sự tích Phật khi đã rời bỏ cung điện, liền cởi bỏ áo gấm đổi lấy áo cà-sa của một vị Hòa-thượng...

TAY CHÔN KÈ? BIẾT BAO NHIÊU NGƯỜI!

L. CHỨC
22
HÀNG
COT

QUẢNG-MỸ
13, Rue de la Soie, Hanoi
Téléphone. 702
Bijouteries de luxe et tous tissus

Bán-hiện mới về rất nhiều hàng mùa rét:
Hàng Tàu; cầm nhung Thượng-hải, gấm, vóc, nhiều đủ các màu.
Hàng Tây; nhung, satin lam hoa gấm, satin đen nhiều lớp chon và thêu, và đủ các mặt hàng khác nữa.
Bán hiện lại có nhiều các kiểu ô cau (parapluies cannes) để các ngài dùng rất hợp thời trang.
QUẢNG-MỸ
Hiện cao rộng vàng

Ngọc tuy không biểu sự tích phật cũng trả lời liền :

- Ấy chính thế . . .

Một lúc lâu, hai người ngồi im lặng trên thềm hiên chùa, người như dương theo đuổi một ý-tưởng riêng.

Về phía đông - nam mấy trái đồi phân chiếu ánh chiều tà nhuộm một màu sắc da cam. Đa trời xanh nhạt lơ thơ mấy đám mây hồng, lơ trên cánh đồng lúa chín, màu vàng thẫm, con cò trắng thong thả bay về phía tây, đôi cánh lơ dờ cất lên đập xuống loang loang ánh mặt trời Bên chiếc quán gạch cũ, ẩn núp dưới đám cây đen, trên con đường hẻm, vài ba đứa mục đồng cười trâu hát nghêu ngao.

Ngọc cất tiếng bảo Lan :

- Trong cảnh này tôi tưởng tượng như còn thiếu một thứ gì !

- Ấy là ông tưởng tượng đó thôi.

- Phải ! cái cảnh đẹp thế kia, êm đềm thế kia, dịu dàng thế kia, tôi coi vẫn như không có linh - hồn. Cũng như ban nãy chú bình - phẩm bức tranh của tôi, chề rắng thiếu vẻ hoạt động vì không có vẽ người . . .

- Lan cười hỏi :

- Vậy thiếu cái gì ?

- Thiếu ai-tinh . . . vì cảnh im lặng, diêm lệ này. Tạo-hóa chỉ để riêng cho những người biết yêu thương thức . . .

- Không phải ! thiếu tiếng chuông . . . đến giờ thỉnh chuông rồi mà tôi nữa thì quên hẳn.

Dứt lời vội vùng quay đầu chạy. Ngọc gọi với : đợi tôi lên với.

Rồi cũng chạy theo sau.

Khi lên tới đầu thang gác chuông, bỗng Lan kêu rú lên một tiếng, lùi lui thì Ngọc cũng vừa tới thành thử ngã ngay vào lòng chàng. Ngọc vừa ôm ban vừa hỏi

- Cái gì thế ?

Câu hỏi như đánh thức linh - hồn chú tiểu Chu giặt mình ấy mạnh Ngọc

Hồn bướm...mơ tiên

ra rồi chạy thoát xuống thang gác.

Ngọc cũng chạy theo xuống :

- Cái gì mà chú sợ hãi quá thế ?

Lan thở hồng hộc ngồi xếp xuống chân thang, nói không ra tiếng.

- Con . . . rần !

Ngọc ngạc nhiên :

- Có rần à ? Chú trông thấy ở đâu ? To hay bé ?

Lan mặt còn tái như gà cắt tiết, nhưng đã lại hồn, mỉm cười gượng trả lời :

thang, khi gần tới nơi, Lan ngửa mặt trông lên có chiều lo lắng, vội gọi giặt lại :

- Ông/bây đứng lại nhìn qua xem nó nằm ở chỗ nào đã, chẳng nên vô ý dẫm phải nó, nó cần thì khôn,

Ngọc theo lời kiêng chân lên nhìn khắp một lượt rồi cúi xuống gọi :

-Chú Lan ! Cút lên ! Nó chạy rồi không thấy nữa,

Chàng rón rén bước lên rồi xem xét lại một lượt khắp các xi-gác

- Bâng cái dĩa cá ấy ! . . . nó có đốm hoa ! . . . giờ ơi ! hú vía ! . . .

- Được chú đề nó đấy cho tôi.

Ngọc quay đi tìm khi giới. Mấy phút sau trở lại đem theo một chiếc đòn sóc . . . Lan đã hết sợ, ngăn lại :

- Thôi lòng đừng dành người phải tội . . . ở nhà chùa không được sát sinh !

- Thế nó cần mình thì nó có phải tội không ?

Vừa nói vừa sấm sấm chạy lên

chuông, chú Lan cũng đã lên, ngọc nhìn chung quanh như chưa hết sợ.

- Bây giờ thì chú cứ yên tâm mà niệm phật thỉnh chuông . . . Rần có trở lại đã có tôi tiếp chiến.

Câu nói khôi hài khiến hai người cười ồ . . .

Đêm hôm ấy Ngọc chần chọc loay hoay trên chiếc giường tre không sao ngủ được, trong lòng nghĩ về nghĩ vẩn, vì lúc chú tiểu sợ hãi ôm chặt lấy mình. Ngọc thấy có cả m

tưởng khic thường. Cái cảm tưởng ấy vẫn còn man mác ở trong lòng Ngọc từ hồi :

- Sao khi anh em bạn ta đùa ôm ta như thế ta không thấy trái tim ta bồi hồi ? À phải rồi ! chỉ vì ta yên trí rằng chú là con gái !

Ngọc bỗng một mình cười sảng sặc đêm khuya thanh vắng, trừ tiếng giế không còn một tiếng gì khác nữa. Thành thử Ngọc tự nghe tiếng cười của mình thấy khản khích ở giữa khoảng im lặng thì giật mình ghê sợ.

Năm mãi không ngủ được, Ngọc liền giậy mặc quần áo đi bách bộ ngoài hiên. Hôm ấy vào hạ tuần, trăng vừa mọc, trông như cặp sừng trâu treo trên đỉnh đồi, cũng là trăng khuyết nhưng đối với trí tưởng tượng của Ngọc thì trăng thượng tuần trông dịu dàng âu yếm mà trăng hạ tuần trông lại lauh lẻo tẻ ngắt.

Ngọc đi đi lại lại không biết bao nhiêu lượt trên hiên nhà trai . . . khi tới phòng chứa la chỗ chú Lan ngủ thì như có sức mạnh thiêng liêng gì giữ lại. Chàng đứng bước đứng lảng tai nghe, nhưng không có tiếng gì lạ lại đi.

Một lần, Ngọc áp má vào cánh cửa buồng đình nghe thì bỗng cánh cửa mở bung ra. Ngọc ti nữa té nhào . . . Thì ra không kho không có ai . . . Ngọc đứng nhìn quanh khắp một lượt, nghĩ thầm :

- Quái, chú này đêm khuya đi đâu thế, được ta cứ thung thăng bích bộ, thế nào hẳn cũng trở về buồng.

Khi Ngọc đi đến đầu hiên bên kia trông lên chùa trên, thì bác thấy chỗ khe cánh cửa tò vò có chiếc bóng đen vừa đi vụt qua, liền lần tới bên. sẽ sẽ ấy cửa bước vào.

Trong chùa gần lối om, trên bàn thờ, chiếc đèn dầu lạc lờ mờ chiếu ánh . . . một cái bóng đen dương cầm bị hương châm ở ngọn đèn . . .

HUẾ DÂN

NHÀ TRÔNG RĂNG
46 HÀNG DA GIÁP HẰNG BÔNG

CHUYÊN MÔN
TRÔNG RĂNG, CHỮA RĂNG
DUỠNG NG: VẤN QUYỀN
CƠ BẢNG CHỨC CHỈ Ớ PHÁP
VỀ, LẮT CÔNG VIỆC KẾT CẢN
TITAM VÀ MẠCH HONG

HUẾ DÂN

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG

Đã phát-minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hiệu thuốc LÊ-HUY PHÁCH làm thuốc đã lâu năm đặt phòng riêng để thí-nghiệm bệnh Lậu và Giang-Mai.

Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy Lậu mới phải (état aigu) bất cứ mủ, máu buốt từ chỉ dùng từ 4 đến 6 . . .

Liều mỗi năm, mỗi ve giá là 0p 50.

Lậu lâu năm (état chronique) thường sinh dục tiểu vàng đỏ, hay đục cũng . . .

phần-vấn, lúc đi tiểu thấy nóng, từ chỉ mỗi met, yếu đuối, và còn sinh nhiều . . .

ưng khó chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve là triệt-trùng, giá mỗi v . . .

0p 60 và 1 hộp to Bỏ-Ngũ Tang-Trừ-Lam 2p 00 (hộp nhỏ 1p 00) là khỏi hẳn.

Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ trả lại tiền. Còn bệnh Giang-mai thì . . .

bất cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bản hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh . . .

ai ai đều biết.

AI muốn hỏi điều gì, xin đính theo timbre 0p 05 để tiện việc trả lời. Ở . . .

thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách lịnh-hóa guo-ngân (C. R.)

Thu và mandat xin gửi cho:

A. LÊ HUY PHÁCH, 12, route Minh-Từ, Hanoi, Tonkin

KỶ MỘT CHỮ

LÀ CÓ BÁO NEM

Người ở Thành-phố Hanoi muốn mua báo giải hạn xin đến các

hiệu sách lớn : Nam-ký, Thụy-ký, Quốc-hoa, Đông-lý,

Nhật-Nam, Tân-dân, Thu-lâm, Nam-long

Kỷ một chữ, từ 1 tiền, lấy liền-lai

LÀ CÓ BÁO ĐƯA ĐẾN TẬN NHÀ

Nên mua sớm ; Vì có nhiều số « Đặc biệt » 12 trang bán giá

cao, mà đối với người mua năm không tài thêm.

Ai không muốn mua năm mà muốn có báo đưa tận nhà cũng xin

lại mấy hiệu sách kể trên, kỷ một chữ, sẽ có báo đưa lại nhà,

lấy số nào trả tiền số ấy.

Ngân phiếu, bài vở, thơ từ, xin gửi ;

M. NGUYỄN TƯỜNG-TAM

71 Phố Hàng Bông-Hàng, HANOI

MỘT CO' QUAN

Chuyên khảo cứu về những cách phòng nạn cháy.
Thực hành cách phòng nạn ấy theo phương pháp riêng.
RẤT HIỆU NGHIỆM

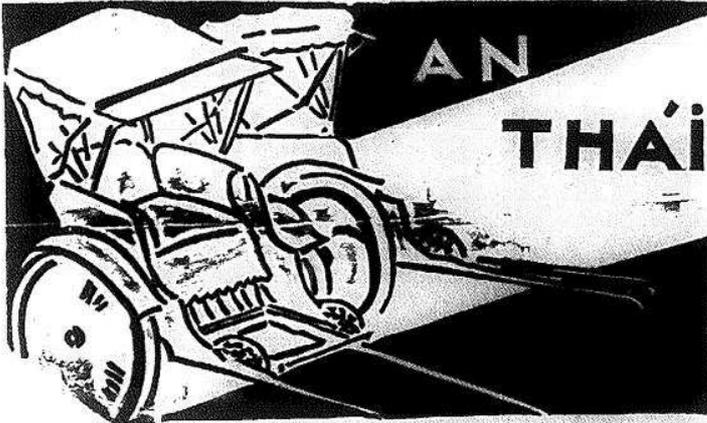
Chu nhật nào cũng có thể máy ở nhà
hiệu đễ tỏ rõ sự hiệu nghiệm của máy

KNOCK-OUT

PIERRE JACOMET

Đại lý độc quyền máy cứu hỏa Knock-Out
chuyên môn về các ngăn phòng nạn cháy
9, Phố Đông-Khánh Điện (tin) jacomet Hanoi.
Giấy số 617 RC. Hanoi. 394

Ai muốn hỏi han điều gì về
cách ngăn phòng nạn cháy, bản
hiệu rất hoan nghênh chỉ dẫn

Hiệu đóng xe tay rất chắc chắn 23 phố Cầu gỗ - Hanoi

THUỐC LẬU HỒNG - KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoại trăm năm, lại nhờ được sự kính trọng của chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền môn chữa về bệnh lậu và bệnh giang mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm vào thành một phương thuốc rất hoàn toàn chỉ nóng trong bốn tiếng đồng hồ là kiến hiệu ngay không bắt đi đại tiện không vật vã như một kẻ đau khổ, đàn bà có chữa cũng óng được. Bệnh mới phải ra mủ, ra máu buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút rọc mỗi khi uống rượu thức đêm, trong người nóng nảy lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi. Ai mắc thuốc đã mau khỏi, lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng bào đồng mỗi ngày thêm đồng, cả người Tây người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút rọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0p60 một ống bệnh giang-mai tìm-la phát hạch lên sôi nóng rết lở loét quỵ đau xương rết thịt rứt đầu nổi mề đay, ra mủ gà hoa khế, phá lở khắp người, củ-đinh thiên pháo sắp nguy đến tính mệnh chỉ uống một ống thuốc, là cải tử hồi sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải kiêng nước không bốc lên rưng uống thuốc đi làm việc như thường không hại sinh dục. Cũng 0p60 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc có thư về lập tức có thuốc gửi đến tận nơi mua từ 6 ống trở lên không phải chịu tiền cước.

Hồng khê được - phòng

81 - Route de Huế - cạnh chợ Hôm Hanoi Téléphone 755

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

Sang nhà mới, bán hạ giá
Hiệu Tự Minh bán các thứ dùng về điện, đã dọn sang nhà mới số nhà 18, phố Hàng Quạt trước cửa Cinema Tonkinois

Bảo-bình-An được phòng
CHAN - SEUK - YU chủ nhân
số nhà 35 hàng Ngang Hanoi
giấy số 550

Năm ngoái ở số nhà 38 hàng Ngang, nay dọn lại sang trước cửa công phố ấy số nhà 35 Hanoi.
Trong hiệu có Chau Seuk Yu tiên sinh xem mạch không lấy tiền.
Tiên sinh hiện ở chữa nhiều cho các quan Tây Nam, càng nhiều chứng chỉ tốt. Xin mời chư quý vị lại xem sự thật, mới biết là hay.
Bao được phòng lại có các hàng cao đơn hoàn toàn và các thứ sâm thật tốt.
Thuốc bảo chế tốt, giá lại rẻ xin nhận kỹ giấu phạt bà kéo làm.
Bảo-Bình-An

TAN THANH 145 HÀNG ĐẠC
ĐÔNG, CHUÁ VÀ ĐÀN

ĐỦ ĐỒ PHỤ TÙNG XE TAY..
KIỂU MỚI, GIẢNG ĐẸP
GIÁ ĐẸ

Một cuốn sách « thiết thực » có ích-lợi vừa xuất bản do Nhà Nước thông dụng:

LUẬT TRƯỚC - BẠ MỚI

Thề-lệ đương thi-hành thuế trước-bạ, tem, ộp bạ và Địa-bạ, có thí dụ dẫn giải rõ ràng
Ông Mai NGUYEN-QUANG-THÁI soạn

Sách này sau khi quan Chánh Trước-bạ Đông Pháp và quan Chánh Địa-bộ Đông Pháp xem qua rồi. Tòa Trước-bạ Trung-trong lại kiểm-duyệt cẩn thận

Công-văn số 4.117 - E, gửi ngày 27 Décembre 1930. Quan Giám-Đốc Tài Chính Đông-Pháp có giới thiệu với:
Quan Thông Độc Nam kỳ — Quan Khâm Sứ Trung kỳ — Quan Thông Sứ Bắc kỳ

Nên mua quyền này cho các chức-dịch chôn hương thôn thông dụng, vì là quyền sách thiết thực rất có ích lợi cho nhân-dân

sách giấy 90 trang. Giá 0p.60

Có gửi bán ở các hiệu sách lớn các nơi ở xa nếu muốn viết thư thẳng về bản quán mua, mỗi cuốn xin gửi thêm 0p.20 tiền cước.

MÙA RÉT ĐÃ TỚI
 Phổi yếu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên,
 có một không hai

BỒ-PHẾ THÀNH DƯỢC

Trừ đờm, trị ho, mai lao, hết xuyên, giúp ích cho người công nhân chẳng rồ, có dùng mới biết

Lọ con 0p.40
 Lọ lớn 0p.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHONG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giày nơi số 805

**Thê nào là
 « Phòng tích »**

Bệnh phòng tích dân ông dân bà sức lực kém thường hay bị, từ 26 đến 50 mươi tuổi hay bị lắm. 1- Vì sớm se rệu rây với ham tích độc; 2- Ăn xong đi ngủ hay đi tắm ngay nên thụ bệnh, gọi là phòng tích. Khi lâm bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không nuốt ăn, ăn thì ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm, sắc mặt vàng, da bụng gầy. Mới sống 1, 2 Hều lâu 4, 5 Hều Phòng-Tích thần dược Con Chim không công phạt, đúng bệnh ắt thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi Hều chia hai bệu sống giá 0p40.

VU-ĐÌNH-TÂN

178 bis. Route Lach-Tray, Hai-phong
 Ấn-từ kim-tiền năm 1928

Các nơi Đại-ly

HANOI: M. Hiền, 22 bis phố Huế; Trần Văn-Huân 89 phố Mới; Quảng-Tiến-Kỳ, phố hàng Lọng; Nguyễn-ngọc-Linh, 25 phố Hàng Bông — HÀ ĐÔNG: Hiệu Nam-Thọ, Chợ Bưởi; Báo-Châu Photo phố Bruxelles; Hàng-Phong ở Chợ Tia — NAM-ĐÌNH: Hiệu Ích-sinh-Đường 19 phố khách; Hưng-Loong 9 Naag-Tinh — HẢI-DƯƠNG: Hiệu Chi-Lan 11 Đông-Thị — BẮC-NINH: Vinh-sinh 162 Tiềm-An — SONTAY: Vạn-Thành 47 Hậu-Tiên — HAIPHONG: Hiệu Nam-Táo bán sách vở 48 phố Bonnal — VINH: Sinh Huy phố gare — HUẾ: Vinh-Tường 49 Gia Long — SAIGON: Hưng-Vượng 19 d'Espagne.

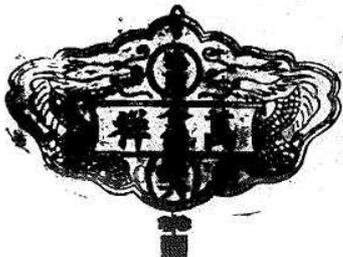
Các thanh trong ba kỳ có đại-ly bán.

BIJOUTERIE TONKINOISE

VAN TƯƠNG

(Chính hiệu BÀ-LỤC)

HAIPHONG — 293k, Phố chợ Sắt

Bản hiệu chuyên làm, bán và chữa đồ sắc đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt đã hơn 20 mươi năm nay; bao giờ vàng cũng sáng suốt đàng càn.

Lại có bán thêm các thứ chế ướp hoa, sơn — Sắm Cao-ly, Huế-Kỳ, quế thanh, yến, ngọc Nam.

Quý khách có lòng chiêm cổ sẽ không lo sai lầm gì.

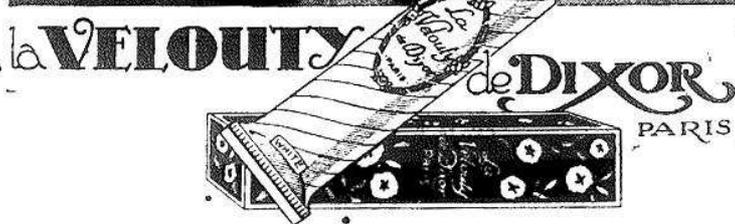
Có bán theo cách linh hóa giao ngân

VAN-TƯƠNG

Miss BARBARA KENT

Cái sắc mỹ người của tôi là nhờ ở kem Velouty de Dixor, nó là cái bùa yêu rất quý cho các bà các cô tân thời muốn trở nên đẹp.

Thứ kem thay phấn hiệu Velouty Dixor càng dùng màu gia càng mỹ khi ra mưa ra nắng cũng khi nhầy dầm mà có mồ hôi ra cũng không Glam mặt màu kem. Thứ kem này không những thay phấn, mà về mùa rét dùng thay thuốc nê thì không thứ nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại-ly độc quyền: **LUNE FAT 23** — Rue Changeurs, Hanoi

**CÙNG CÁC NGÀI
 có bệnh nên biết**

Ông Hứa-gia-Ngư là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài Bắc ai cũng đều biết, ông đang chủ hiệu bào-chế Thiên-hóa-Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đông-xuân) ông làm thuốc bảy tám năm nay, ông có tài xem mạch bốc thuốc, chắc bà con đã tường biết ông, bất luận lào nào ai muốn bắt mạch xin đơn, ông vui lòng không quản tiền công, nhiều ít, hoặc không cũng được, không quản khó nhọc, còn các thứ bào chế đáng phép không hề giả dối, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ nữ, và các thứ cao đan hoàn tán thì rất hiệu nghiệm. Nói tóm lại là trong bào chế của ông chứa đủ các chứng bệnh, vậy bà con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu

**Imprimerie Lithographique
 HỢP THANH**

98 Rue des Tasser Hanoi

là nhà in thạch-bản có đủ các khí cụ, máy móc, chuyên môn in các thứ giấy hiện ngữ sắc:

• Hiện pháo — hiệu chà — hiệu — rượu — hiệu hương — lịch v. v. . .

Các ngài cần các kiểu đẹp, trong nhà có người vẽ chuyên môn, rút âm hiệu về lối khước trương đường thương-mại.

Các thợ làm máy rất khéo-léo, đã đào luyện lâu năm trong các nhà in tây nam.

Các ngài cần in các thứ giấy hiệu ngữ sắc, rừ nhiều ít, xin mời lại bản số thương lượng, sẽ được giá rất hạ ở xa viết thư bồi giá, xin giới thiệu ngay.

Hợp thành

69 Rue des Tasses Hanoi

**Sách bán giúp
 Hội Dục Anh 40⁰¹**

— sách có nhiều bài hay.
 — Xin giới thiệu cùng độc-giả
 Phổ-thông Văn-xã mới xuất bản cuốn *Nзон tinh thể-thái sách* dày 52 trang có 100 bảng nữa của Phụ-nữ, bài vở lựa chọn của ba người viết, cách sắp đặt theo lối mỹ-thuật, có nhiều tranh vẽ điểm trang Gia Định 0p25.

Tiền bán sách này có trích 40 giúp Hội Dục-Anh.

AI muốn biết nội-dung và giá trị của sách hãy đi mua thư đính có 0,28 gửi mua. Thư gửi cho Phổ-thông Văn-xã Đường Hàm-sở ở Gia Định. (Có mục lục các sách gửi kèm theo sách mua)

NÊN DÙNG

Sà phòng thơm rửa mặt hiệu

MONDIA

vừa thơm, vừa rẻ, Có bán khắp mọi nơi

BA CON TA NEN

Chú ý

Ông Bang-hữu-Đạo mới ở Singapour ra Bắc-Hà ta lần thứ nhất, có tài xem được những việc quá-khứ vị-lai 10 điều đúng cả 1, tương pháp như thần. Bà con ta ai có sự gì nghi ngại đến bản mệnh, hoặc vì quên lợi, v. v. xin mời lại xem ngay, không dám khoe hay, nói lắm. Mong lắm thấy

M. Bang hữu-Đạo

Hiệu Hồng-Xương
 số nhà 63 phố hàng Bưởi
 ở trên gác